Landelijk Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie

Deel 2

Revisie - versie september 2026

Leeswijzer

Voorliggend document maakt onderdeel uit het van het Landelijk Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie 2026.

Het complete opleidingsplan bestaat uit twee delen:

1. Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie deel 1: Opleidingsplan
2. Opleidingsplan Dermatologie en Venerologie deel 2: Bijlagen bij Opleidingsplan

In dit tweede deel van het opleidingsplan vindt u de bijlagen waarnaar wordt verwezen in Deel 1.

Utrecht, september 2026

Sadhanna Badeloe

Voormalig opleider LUMC, voormalig lid Concilium van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV)

Marieke Reinders

Opleider MUMC+, lid Concilium van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV)

Roland Mommers

Opleider Radboudumc, voormalig voorzitter Concilium van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV)

Inhoudsopgave

Leeswijzer 2
Inhoudsopgave 3
Bijlage 1. Afkortingen en Begrippenlijst 4
Bijlage 2. Beschrijving competentieprofiel specialisme Dermatologie 7
Competenties van de dermatoloog 7
Bijlage 3. Themabeschrijvingen opleiding Dermatologie 10
Thema 1: Algemene polikliniek dermatologie 10
Thema 2: Kliniek, dagbehandeling en consulten 13
Thema 3: Flebologie en lymfologie 15
Thema 4: Dermato-oncologie 17
Thema 5: Allergologie (basis) 19
Thema 6: Venerologie 21
Thema 7: Dermatopathologie (basis) 23
Thema 8: Dermatochirurgie (basis) 25
Beschrijving Verdiepingsthema's 27
Bijlage 4. EPA-beschrijvingen opleiding Dermatologie 37
Bijlage 5. Gedetailleerde beschrijvingen mogelijke toetsinstrumenten en formulieren 56
Bijlage 6: Overzicht COCOM-onderwijs 60
Bijlage 7. Overzicht actuele thema's in opleiding Dermatologie en Venerologie 62
Bijlage 8. Overzicht inhoud (E-)portfolio 63
Bijlage 9. Beschrijving bemiddeling- en geschilprocedure 64
Bijlage 10. Beschrijving procedure geïntensiveerd begeleidingstraject (GBT) binnen de opleiding 65
Bijlage 11. Richtlijnen en format voor het beschrijven van een verdiepingsthema: medisch inhoudelijk of maatschappelijk 67
Bijlage 12. Deelnemers werkgroep revisie opleidingsplan Dermatologie en Venerologie 68

Bijlage 1. Afkortingen en Begrippenlijst

Gebruikte terminologie en afkortingen, voor zover gebruikt in het opleidingsplan. In de meeste gevallen zijn dit door RGS of CGS gebruikte begrippen met een formele definitie uit het Kaderbesluit CGS.

aios: Arts In Opleiding tot Specialist;

Bekwaamheidsniveau: de mate waarin de aios bekwaam is om een bepaalde activiteit uit te voeren uitgedrukt in mate van benodigde supervisie: 1) aios observeert (voert zelf niet uit), 2) aios voert activiteit uit onder directe proactieve supervisie, 3) aios voert activiteit uit onder indirecte reactieve supervisie, 4) aios voert activiteit zelfstandig uit met supervisie op afstand of post-hoc verslag en 5) aios geeft zelf supervisie aan minder ervaren aios.

Bekwaam verklaring: een verklaring, integrale summatieve beoordeling van de opleidingsgroep, omtrent de competentie van een aios om een bepaalde beroepsactiviteit op niveau 4, zelfstandig met supervisie op afstand of post-hoc verslag uit te mogen voeren.

CAT: Critical Appraised Topic: presentatie van een antwoord op een individuele klinische vraag;

CGS: College Geneeskundige Specialismen;

Centrale opleidingscommissie (COC): een in de opleidingsinrichting aanwezig overlegorgaan ter handhaving en bevordering van een optimaal opleidingsklimaat;

CanMEDS criteria: Canadees model voor competentiegericht opleiden;

COCOM: Cursorisch Onderwijs Commissie

Competenties: een getoonde bekwaamheid of gedragsrepertoire waaruit blijkt dat kennis, vaardigheden, attitude, eigenschappen en inzichten in het handelen zijn geïntegreerd;

Cursorisch onderwijs: gestructureerd onderwijs in cursusvorm, in samenhang met praktijkleren;

Eindbeoordeling: Een beoordeling van de aios of hij/zij geschikt is en in staat wordt geacht het medisch specialisme waarvoor hij/zij is opgeleid zelfstandig en naar behoren uit te oefenen nadat de opleiding is beëindigd

Entrustable Professional Activity (EPA): EPA's zijn herkenbare beroepsactiviteiten (professionele taken of verantwoordelijkheden) die stafleden toevertrouwen aan een aios om met beperkte tot geen supervisie uit te voeren zodra de aios de benodigde competenties heeft verkregen. Kennis, vaardigheden en houding/gedrag op basis van de CanMeds competenties zijn als observeerbare criteria opgenomen in de beschrijving van de EPA.

Geïntensiveerd begeleidingstraject: aanvullende, in tijd, vorm en inhoud omschreven, begeleiding tijdens een deel van de opleiding met als doel het herstellen van de vertraging in de competentieontwikkeling van de aios;

Geschiktheidsbeoordeling: de beoordeling van de opleider of hij/zij de aios al dan niet geschikt en in staat acht de opleiding voort te zetten;

360° Graden observatie: gestructureerde beoordeling van staf, assistenten, verpleging en andere medewerkers van de werkvloer, bedoeld om de aios een brede feedback te geven;

Individueel opleidingsplan (IOP): uitwerking van het lokale of regionale opleidingsplan op individueel niveau van de aios dat door de aios en de opleider of lid van de opleidingsgroep voor (het betreffende gedeelte van) de opleiding wordt opgesteld;

Kaderbesluit: Besluit van het CGS inhoudende de algemene eisen voor de opleiding, registratie en herregistratie van medische specialisten en voor de erkenning van opleiders, plaatsvervangend opleiders, stageopleiders en opleidingsinstellingen

Kennistoets: een periodieke toets tijdens de opleiding die de kennis van de aios zoals vastgelegd in het opleidingsplan weerspiegelt;

Korte praktijk beoordeling (KPB): instrument om gestructureerde feedback te geven op een geobserveerde taak die door de aios in de praktijk wordt uitgevoerd;

NVDV: Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

Oordelend opleider: de opleider die de eindbeoordeling als bedoeld in artikel B.16, zesde lid (van het Kaderbesluit CGS) afgeeft;

Opleider: een door RGS voor de opleiding erkende medisch specialist, werkzaam in een opleidingsinstelling, onder wiens verantwoordelijkheid de gehele opleiding of een gedeelte van het desbetreffende specialisme valt;

Opleidingsgroep: het samenwerkingsverband van de medisch specialisten, inclusief de opleider en plaatsvervangend opleider van een opleidingsinstelling, betrokken bij de opleiding van het desbetreffende specialisme;

Opleidingsplan: een door de betreffende wetenschappelijke vereniging opgesteld en door het CGS vastgesteld plan dat de structuur en inhoud van de opleiding tot medisch specialist beschrijft;

Objective Structured Assessment of Technical Skills (OSAT): beoordeling van technische vaardigheden op operatiekamer;

Portfolio: een verzameling van documenten waarin de verplichtingen, voortvloeiende uit het Kaderbesluit CGS en de specifieke CGS-besluiten, worden bijgehouden, waaruit de voortgang van de opleiding en de zelfreflectie van de aios blijken, met ten minste de documenten ten behoeve van de gepubliceerde artikelen, de gevolgde cursussen en de uitgevoerde verrichtingen;

RGS: Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten;

Specifiek besluit: besluit van het CGS dat het ter uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 14 van de Regeling per specialisme vaststelt;

Supervisieniveau: de mate waarin de aios bekwaam is om een bepaalde activiteit uit te voeren uitgedrukt in mate van benodigde supervisie: 1) aios observeert (voert zelf niet uit), 2) aios voert activiteit uit onder directe proactieve supervisie, 3) aios voert activiteit uit onder indirecte reactieve supervisie, 4) aios voert activiteit zelfstandig uit met supervisie op afstand of post-hoc verslag en 5) aios geeft zelf supervisie aan minder ervaren aios.

Thema: een omschreven, inhoudelijk samenhangend medisch inhoudelijk onderdeel van de opleiding tot dermatoloog.

Toetsing: een onderzoek naar de mate waarin de aios de EPA/competentie of andere bouwsteen ontwikkelt (het zich door de aios hebben eigen gemaakt van de beoogde kennis en vaardigheden (veelal een formatieve toetsing);

Toetsmatrix: een overzicht waarin is beschreven met welke opleidingsactiviteiten en toetsinstrumenten de EPA/competenties of andere bouwstenen (in de tijd) in de opleiding beoordeeld worden, opgenomen in het opleidingsplan;

Verrichting: een omschreven, inhoudelijk samenhangend onderdeel van de opleiding tot dermatoloog waarin competenties aan de orde komen en wat is vastgelegd in het opleidingsplan.

Voortgangsgesprek: een gestructureerd gesprek tussen opleider en de aios ten behoeve van reflectie over de opleiding en de voortgang in de ontwikkeling van de aios in het bijzonder;

Vrijstelling: de ontheffing van de verplichting deel te nemen aan een gedeelte van de opleiding omdat de aios voor dat gedeelte beschikt over eerder verworven competenties;

Informatiesite: www.medischevervolgopleidingen.nl

Bijlage 2. Beschrijving competentieprofiel specialisme Dermatologie

Competenties van de dermatoloog

Hieronder is het 'basis competentieprofiel' van de dermatoloog uitgewerkt. In de EPA-beschrijvingen zijn deze soms wat algemene competentiebeschrijvingen verder geoperationaliseerd in concreet observeerbaar gedrag en geplaatst in de context van een beroepsactiviteit. Daarnaast zijn deze basis competenties verder uitwerkt in de thema-beschrijvingen.

1. Medisch handelen

In het competentiegebied medisch handelen komt het eigen karakter van ieder specialisme het meest tot uiting. De specifieke inhoud van het vak wordt duidelijk door het eigen kennisdomein en de specifieke vaardigheden, die voor het specialisme speciaal van belang zijn. Dat geldt ook voor de dermatologie en venerologie. De door het CGS als eerste genoemde competentie betreft kennis en vaardigheid van de specialist. Het is vooral bij deze competentie dat de noodzaak bestaat tot een nadere uitwerking, specifiek voor de dermatologie en venerologie.

1.1 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied. In het specifieke kennisdomein van de dermatoloog worden verschillende niveaus onderscheiden:

- Parate klinische kennis met directe relevantie voor het klinisch redeneren in de meest voorkomende situaties.
- Klinische kennis met directe relevantie voor het klinisch redeneren in minder frequent voorkomende situaties. Deze kennis hoeft niet paraat aanwezig te zijn maar moet wel zodanig zijn bestudeerd, dat zij na raadpleging van relevante bronnen direct adequaat toepasbaar is.
- Achtergrondkennis die het mogelijk maakt de (basaal-)wetenschappelijke context van klinische problematiek te begrijpen en (basaal-)wetenschappelijke publicaties over innovaties op het vakgebied op juiste waarde te schatten. Deze kennis hoeft niet paraat aanwezig te zijn. De dermatoloog moet in staat zijn de bedoelde kennis voor het aangegeven doel te gebruiken.

Ten behoeve van de opleiding is het wenselijk zo concreet mogelijk aan te geven welke specifiek dermatologische kennis op welk niveau verlangd wordt. Hiertoe wordt als voorbeeld de inhoud van een veel gebruikt specifiek dermatologisch tekstboek "*Dermatology*" onder redactie van Bolognia et al. genoemd en waar mogelijk van een niveau-aanduiding voorzien.

1.1.1 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de pathogenetische mechanismen van dermatologische aandoeningen.

1.1.2 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de epidemiologie en classificatie van dermatologische aandoeningen.

1.1.3 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de symptomatologie van dermatologische aandoeningen.

1.1.4 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de potentiële extracutane manifestaties van dermatologische aandoeningen.

1.1.5 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de prognose en het natuurlijk beloop van dermatologische aandoeningen.

1.1.6 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de histologische diagnostische mogelijkheden en de microscopische diagnostiek van de belangrijkste dermatologische aandoeningen.

1.1.7 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de mogelijkheden van beeldvormende technieken bij dermatologische aandoeningen.

1.1.8 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de mogelijkheden van laboratoriumonderzoek bij dermatologische aandoeningen.

1.1.9 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de behandelingsprincipes van dermatologische aandoeningen.

1.1.10 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de mogelijkheden voor begeleiding en behandeling door andere medische beroepsbeoefenaren zoals wijkzorg en medisch psycholoog bij dermatologische aandoeningen.

1.1.11 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de farmacotherapie bij dermatologische aandoeningen.

1.1.12 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende de anatomie van het hoofd-hals gebied en de mogelijkheden van lokale anesthesie bij dermatologische aandoeningen.

1.1.13 De dermatoloog bezit adequate kennis naar de stand van het vakgebied betreffende indicaties en contra-indicaties voor chirurgische behandeling bij dermatologische aandoeningen.

1.1.14 De dermatoloog is in staat een dermatologisch onderzoek uit te voeren.

1.1.15 De dermatoloog is naar de stand van het vakgebied in staat de ziekteactiviteit te beoordelen bij patiënten met dermatologische aandoeningen.

1.1.16 De dermatoloog is naar de stand van het vakgebied in staat de respons op therapie te beoordelen bij patiënten met dermatologische aandoeningen.

1.1.17 De dermatoloog is naar de stand van het vakgebied in staat de gevolgen van de aandoening op somatisch, psychisch en sociaal vlak bij patiënten met dermatologische aandoeningen in kaart te brengen.

1.1.18 De dermatoloog is in staat op de juiste wijze en van de juiste plaats microscopisch diagnostisch onderzoek te verrichten en een eigen microscopische interpretatie van de belangrijkste dermatologische aandoeningen te doen.

1.1.19 De dermatoloog is in staat een dermatologisch allergologisch onderzoek te verrichten, te interpreteren en daaromtrent te adviseren.

1.1.20 De dermatoloog is in staat een behandelschema voor lichttherapie op te stellen en uit te voeren.

1.1.21 De dermatoloog is in staat adequate wondbehandeling te geven bij ulcus cruris door middel van ambulante en niet-ambulante technieken

1.1.22 De dermatoloog is in staat technisch onderzoek van het vaatstelsel te verrichten (duplexonderzoek).

1.1.23 De dermatoloog is in staat adequate behandeling van varices te geven door middel van ambulante flebectomie of endoveneuze behandeling.

1.1.24 De dermatoloog is in staat de meest voorkomende dermatochirurgische behandelingen uit te voeren.

1.2 De dermatoloog past het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal van het vakgebied bij patiënten met dermatologische aandoeningen goed en waar mogelijk evidence-based toe.

1.3 De dermatoloog levert effectieve en ethisch verantwoorde patiëntenzorg aan patiënten met dermatologische aandoeningen.

1.4 De dermatoloog vindt snel de vereiste informatie en past deze goed toe bij patiënten met dermatologische aandoeningen.

2. Communicatie

2.1 De dermatoloog bouwt effectieve behandelrelaties op met patiënten met dermatologische aandoeningen.

2.2 De dermatoloog luistert goed naar en verkrijgt doelmatig relevante informatie bij patiënten met dermatologische aandoeningen.

2.3 De dermatoloog bespreekt medische informatie goed met patiënten met dermatologische aandoeningen en hun familie.

2.4 De dermatoloog doet adequaat mondeling en schriftelijk verslag over patiëntencasus in het geval van patiënten met dermatologische aandoeningen.

3. Samenwerking

3.1 De dermatoloog overlegt doelmatig met collegae en andere zorgverleners.

3.1.1 De dermatoloog overlegt bij de begeleiding van patiënten met dermatologische aandoeningen, doelmatig met relevante andere medische beroepsbeoefenaren, zowel in afzonderlijk als in multidisciplinair ingericht overleg.

3.1.2 De dermatoloog overlegt bij de behandeling van patiënten met dermatologische aandoeningen, doelmatig met bijvoorbeeld oncologische chirurgen, plastisch chirurgen en vaatchirurgen over de indicatie, contra-indicaties en timing van chirurgische ingrepen en over de bij deze ingrepen noodzakelijke perioperatieve zorg.

3.1.3 De dermatoloog overlegt bij de behandeling en begeleiding van patiënten met dermatologische aandoeningen doelmatig met andere medisch specialisten, zoals patholoog, reumatoloog, internist, kinderarts, klinisch geneticus, psychiater en psycholoog.

3.1.4 De dermatoloog overlegt doelmatig met huisartsen en neemt daarbij de relevante transmurale afspraken in acht.

3.2 De dermatoloog verwijst adequaat.

3.3 De dermatoloog levert effectief intercollegiaal consult.

3.4 De dermatoloog draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg.

4. Kennis en wetenschap

4.1 De dermatoloog beschouwt medische informatie kritisch.

4.2 De dermatoloog bevordert de verbreding van en ontwikkelt de wetenschappelijke vakkennis.

4.3 De dermatoloog ontwikkelt en onderhoudt een persoonlijk bij- en nascholingsplan.

4.4 De dermatoloog bevordert de deskundigheid van studenten, aios, collegae, patiënten en andere betrokkenen bij de gezondheidszorg.

5. Maatschappelijk handelen

5.1 De dermatoloog kent en herkent de determinanten van ziekte.

5.2 De dermatoloog bevordert de gezondheid van patiënten en de gemeenschap als geheel.

5.3 De dermatoloog handelt volgens de relevante wettelijke bepalingen.

5.4 De dermatoloog signaleert incidenten en complicaties in de zorg, bespreekt deze met betrokkenen en collegae en registreert deze. Verder onderneemt de dermatoloog naar aanleiding van deze constateringen verbeteracties.

6. Organisatie en leiderschap

6.1 De dermatoloog organiseert het werk naar een balans in patiëntenzorg en persoonlijke ontwikkeling.

6.2 De dermatoloog werkt effectief en doelmatig binnen een gezondheidszorgorganisatie.

6.3 De dermatoloog besteedt de beschikbare middelen voor de patiënten zorg verantwoord.

6.3.1 De dermatoloog richt zich bij het gebruik van dure geneesmiddelen zoals de “biologics” naar de voor dat gebruik tussen beroepsgroep en zorgverzekeraars gemaakte afspraken.

6.4 De dermatoloog gebruikt informatietechnologie voor optimale patiëntenzorg en voor bij- en nascholing.

7. Professionaliteit

7.1 De dermatoloog levert hoogstaande patiëntenzorg op integere, oprechte en betrokken wijze.

7.2 De dermatoloog vertoont adequaat persoonlijk en interpersoonlijk professioneel gedrag.

7.3 De dermatoloog kent de grenzen van de eigen competentie en handelt daarbinnen.

7.4 De dermatoloog oefent de geneeskunde uit naar de gebruikelijke ethische normen van het beroep.

Bijlage 3. Themabeschrijvingen opleiding Dermatologie

Thema 1: Algemene polikliniek dermatologie

Omschrijving:

In de algemene polikliniek dermatologie maakt de aios kennis en doet hij/zij ervaring op met een groot aantal ziektebeelden in hun klinische verschijningsvormen, hun etiopathogenese, hun histopathologische kenmerken, hun differentiële diagnose, hun therapeutische mogelijkheden, en hun prognose en natuurlijk beloop. Deze ziektebeelden zijn verdeeld in 11 subthema's die hieronder staan vermeld. Een groot deel van de dermatosen zal de aios in de loop van de opleiding vanzelf tegenkomen. Van de aios wordt echter verwacht om minimaal deze dermatosen systematisch te bestuderen in het leerboek van Bolognia.

Het thema polikliniek is onderverdeeld in 11 subthema's die tijdens de stage op de polikliniek aan bod komen:

1.1 Eczemateuze dermatosen (incl. lichtdermatosen)
1.2 Psoriasis, erytrodermie en papulosquameuze dermatosen (incl. lichttherapie)
1.3 Urticaria, erythemen, pruritus
1.4 Huidinfecties en infestaties
1.5 Acne, andere aandoeningen van de haren en nagels, slijmvliesaandoeningen, pigmentstoornissen, atrofieën
1.6 Immunodermatosen en systeemziekten (incl. lichtdermatosen)
1.7 Tumoren, nod(ul)euze dermatosen
1.8 Huidafwijkingen bij kinderen; genodermatosen
1.9 Psychodermatologie
1.10 Geriatrische dermatologie
1.11 Cosmetische dermatologie

De aan te leren activiteiten van de algemene polikliniek zijn beschreven in EPA's (zie hieronder).

Patiënten:

Volwassen dermatologische patiënten die verwezen zijn door de huisarts en/of andere dermatoloog of andere specialist naar de polikliniek dermatologie. Het betreft patiënten met eenvoudige, complexe of chronische problemen.

Leerdoelen:

Kennisdoelen

- Heeft kennis van de fysiologie, pathologie, diagnostiek en therapie betreffende:
  - 1.1 Eczemateuze dermatosen
  - 1.2 Psoriasis, erytrodermie en papulosquameuze
  - 1.3 Urticaria, erythemen, pruritus
  - 1.4 Huidinfecties en infestaties
  - 1.5 Acne, andere aandoeningen van de haren en nagels, slijmvliesaandoeningen, pigmentstoornissen, atrofieën
  - 1.6 Immunodermatosen en systeemziekten
  - 1.7 Tumoren, nod(ul)euze dermatosen
  - 1.8 Huidafwijkingen bij kinderen; genodermatosen
  - 1.9 Psychodermatologie
  - 1.10 Geriatrische dermatologie
  - 1.11 Cosmetische dermatologie
- Heeft kennis van lokale en systemische behandelingen (zie bij vaardigheden)
- Kent de fysiologie van veroudering van huid en adnexen
- Kent de meest voorkomende huidaandoeningen bij (kwetsbare) leeftijd
- Kent de meest voorkomende interacties en contra-indicaties bij veel toegepaste dermatologische behandelingen kent de basisregels omtrent informed consent en wilsbekwaamheid
- Herkent kwetsbaarheid (cognitieve problematiek, multimorbiditeit, functionele achteruitgang)
- Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen
- Begrijpt de principes van een ziekenhuisorganisatie en praktijkvoering

- Herkent de belangrijke factoren, die de bevattelijkheid voor huidziekten verhogen en adviseert over het belang verantwoording te nemen voor eigen welbevinden
- Onderkent de noodzaak voor en principes van kwaliteitsverbetering en handelt daarnaar
- Heeft kennis over de werkingsmechanismen, indicaties en contra-indicaties en bijwerkingen van Botuline Toxine A, fillers, cosmeceuticals, chemische peelings, toepassen van (verschillende vormen van) lasers, toepassen van (verschillende technieken van) liposucties en bijbehorende complicaties

Vaardigheden

- Kan dermatologisch diagnostisch onderzoek, histologisch onderzoek, microbiologisch onderzoek en ander laboratoriumonderzoek adequaat uitvoeren
- Kan in het kader van een klinisch consult diagnostisch en therapeutisch en/of operatief plan opstellen
- Kan de (kennis van de) volgende lokale en systemische behandelingen toepassen: lokale therapieën, systemische therapieën, , niet medicamenteuze therapieën en lichttherapie
- Kan in het kader van lichttherapie en fotodermatologie MED bepalen en een behandelschema voor lichttherapie opstellen en (laten) uitvoeren
- Past kennis van psychodermatologie adequaat toe
- Schenkt tijdens een consult voldoende aandacht aan fysieke en cognitieve beperkingen bij de oudere patiënt en houdt hiermee tevens rekening bij het opstellen van een beleid (bijv. met betrekking tot zelfredzaamheid, geheugen, visus en/of gehoor)
- Kan inschatten wanneer heteroanamnese (in ieder geval) noodzakelijk is en kan indien van toepassing een gesprek voeren met patiënt en naasten (3-gesprek)
- Kan indien noodzakelijk weloverwogen van bestaande richtlijnen afwijken en overlegt indien noodzakelijk met alle betrokkenen (patiënt, naasten, verwijzer, medebehandelaars) bij het opstellen van een behandelplan, voert de regie en draagt deze zo nodig over
- Heeft begrip van en het creëren van een realistisch verwachtingspatroon ten aanzien van de te verwachten behandeluitkomst en handelt hiernaar
- Kan op basis van het verwachtingspatroon bij patiënt inschatten of het uitvoeren van de behandeling zinnig/verantwoord is of niet

Houding algemeen:

- Werkt prettig en adequaat samen met ondersteunend personeel e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van zichzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's: *t.b.v. aanleren vaardigheden, houding/gedrag:*

Zie EPA-beschrijvingen:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem
3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem
5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Overig te beoordelen kennis, vaardigheden/taken & competenties:

- Verstrekken informatie aan patiënten
- Statusvoering
- Medisch handelen
- Communicatie

• Brieven naar huisarts e.a. • DBC/DOT afhandeling • Inzet nabesprekingen • Begeleiding coassistenten	• Samenwerking • Kennis en wetenschap • Maatschappelijk handelen • Organisatie • Professionaliteit
In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:	
• Stagebeoordeling • Voortgang op/beoordeling van relevante EPA's • Formulier Competentie diensten (zie bijlage 5, pagina 68)	

Thema 2: Kliniek, dagbehandeling en consulten

Omschrijving:

Het thema kliniek, dagbehandeling en consulten omvat activiteiten rondom patiënten die zijn opgenomen in de kliniek (dermatologie of andere disciplines) of de (dag)behandeling. Qua ziektebeelden gaat het om patiëntencategorieën zoals hieronder beschreven.

In het thema Klinische werkzaamheden is de aios verantwoordelijk voor en behandelt de aios de hem/haar toegewezen patiënten. Hij/zij bereidt de klinische visite voor alsmede de nabespreking. De aios werkt intensief samen met andere specialismen, verpleegkundigen, en maatschappelijk werker, huisarts en apotheek. Hij/zij zorgt ervoor dat de status van de patiënt dagelijks ordentelijk en volledig wordt ingevuld. Hij/zij zorgt ervoor dat de ontslagbrief binnen een week na ontslag wordt geschreven. In een later stadium is de aios een soort supervisor in de kliniek – waar hij/zij de regie houdt over de verpleegafdeling met adequate samenwerking. Verder behandelt de aios en begeleidt patiënten op de dagbehandeling en zorgt voor adequate supervisie tijdens provocaties of immunotherapieën en biologics behandeling.

Van het thema Klinische werkzaamheden, dagbehandeling en consulten is de activiteit ‘Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg’ in een EPA (zie hieronder) beschreven.

Patiënten:

Patiënten met zodanig ernstige dermatologische ziektebeelden dat een klinische opname noodzakelijk is. Patiënten die opgenomen zijn voor semi-rush immunotherapie voor wesp en/of bij.

Patiënten op de dagbehandeling die opgenomen zijn voor (allergie)provocatie met geneesmiddelen en voedselallergenen.

Patiënten op de dagbehandeling voor intraveneuze behandeling met bv biologics.

Patiënten op de dagbehandeling voor arbeids- en tijdsintensieve behandeling.

Patiënten op andere verpleegafdelingen die huidafwijkingen ontwikkelen of een huidziekte hebben.

Leerdoelen:

Kennisdoelen:

- Is op de hoogte van en begrijpt de reden van opname
- Herkent de relevante algemene medische aandoeningen (kennis interne geneeskunde), algemene dermatologie, ernstige dermatologische aandoeningen en specifieke dermatosen die voorkomen in het kader van bijvoorbeeld interne of neurologische aandoeningen
- Initieert zo nodig de vereiste diagnostiek en behandeling bij algemene medische aandoeningen
- Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen
- Is op de hoogte van de bedrijfsvoering binnen het ziekenhuis

Vaardigheden, houding/gedrag:

<u>Medisch handelen:</u>

- Kan de gangbare huidziekten op een systematische wijze diagnosticeren, gebruikmakend van anamnese, lichamelijk onderzoek, het formuleren van een geëigende differentiële diagnose en voorlopige diagnose, alsmede de benodigde aanvullende onderzoekmethoden
- Kan de (doorgaans ernstige) dermatologische aandoeningen, waarvoor klinische opname/dagopname van toepassing is, behandelen

<u>Communicatie:</u>

- Legt op adequate wijze de noodzaak van opname en (keuze voor) behandeling uit aan patiënt en begeleiders
- Coördineert indien nodig overleg tussen andere behandelaars, patiënt, diens begeleiders en eventueel consulent
- Zorgt voor een optimale statusvoering en consultaanvragen
- Adequaat ontslagbeleid, snelle en adequate berichtgeving aan huisarts en wijkzorg

<u>Kennis en wetenschap:</u>

- Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen
- Is in staat om op een doeltreffende wijze relevante en valide bronnen te vinden en te raadplegen voor de oplossing van specifieke klinische problemen

Samenwerking:

- Werkt samen met verpleegkundigen en paramedisch personeel
- Faciliteert de consulenten tijdens het uitvoeren van de consulten en zorgt voor een goede uitwerking van de adviezen
- Werkt samen met vertegenwoordigers van de eerste lijn bij ontslag uit het ziekenhuis

Organisatie:

- Zorgt voor planning en tijdige uitvoering van de aangevraagde consulten
- Is op de hoogte van de bedrijfsvoering binnen het ziekenhuis
- Bereidt op adequate wijze (multidisciplinaire)besprekingen en papieren visites voor
- Organiseert het visite lopen op efficiënte wijze
- Zorgt voor de juiste poliklinische afspraken

Maatschappelijk handelen:

- Houdt rekening met de kosten van de gezondheidszorg door opnames niet langer te laten duren dan medisch noodzakelijk
- Gaat ethisch om met complicaties; legt verantwoording af en werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid
- Handelt conform de wettelijke principes van de WGBO

Professionaliteit:

- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Houding algemeen:

- Werkt prettig en effectief samen met verpleegkundigen, consultvragers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's: *t.b.v. aanleren vaardigheden, houding/gedrag:*

5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Overig te beoordelen vaardigheden/taken:

- Opnemen patiënten
- Begeleiden patiënten
- Opzetten diagnostisch plan
- Opzetten behandelplan
- Begeleiding dagbehandeling patiënten
- Status voeren, EPD
- Brieven schrijven
- Provocatiebespreking
- Voorbereiding grote visite
- Houding algemeen
- Patiënt overdracht tijdens MDO
- Contact houden met huisarts, specialist ouderengeneeskunde

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- Voortgang op / beoordeling van relevante EPA's
- KPB Organisatie en timemanagement visite
- KPB / Directe observatie Uitvoeren visite/MDO
- Productbeoordeling: verbetering/aanpassing protocol, kwaliteitssysteem, verbetering t.a.v. patiëntveiligheid

Thema 3: Flebologie en lymfologie

Omschrijving:

Bij flebologie- en lymfologie gaat het om de behandeling van spataderen alsmede ziekten van de huid ten gevolge van het niet goed functioneren van deze aderen, zoals open been. De diagnostiek wordt uitgevoerd met behulp van een duplex apparaat. Therapeutische handelingen bestaan uit: (sclero)compressietherapie of endovasculaire technieken of Muller techniek.

Als fleboloog dient de dermatoloog verrichtingen aan te leren ten aanzien van Flebologie en lymfologie, beschreven in EPA 7 (zie hieronder).

Patiënten:

Patiënten met flebologische problemen zoals varices, oedeem en open been en lymfologische problemen.

Leerdoelen:

Medisch handelen (incl. vaardigheden)

- Onderscheidt flebologische/veneuze pathologie van niet-veneuze pathologie
- Herkent minder gecompliceerde pathologie (met eventuele uitbreiding naar complexere pathologie)
- Is bekend met adjuvante behandelingsmogelijkheden van varices, waaronder chirurgische technieken en endovasculaire technieken
- Is op de hoogte van complicaties en risico's van behandelingen
- Kan technisch onderzoek van het vaatstelsel (duplexonderzoek) verrichten en interpreteren
- Kan een enkel/arm-index onderzoek correct uitvoeren
- Kan een behandelplan opstellen op grond van vasculair onderzoek (duplexonderzoek, enkel/arm-index, lymfscintigrafie)
- Kan een lymfologisch behandelplan (incl. manuele lymfdrainage en verschillende typen van compressietherapie) opstellen, beoordelen en vervolgen
- Kan therapeutische elastische kousen aanmeten en beoordelen (indicatie en klasse) voor flebologische en lymfologische indicaties
- Kan een indicatie stellen voor ambulante compressietherapie
- Kan het ulcus cruris d.m.v. technieken zoals ambulante en niet-ambulante technieken, inclusief wondbedekkers behandelen
- Kan varices d.m.v. technieken zoals ambulante flebectomie of endoveneuze technieken behandelen

Kan flebologische behandelingen uitvoeren conform de eindtermen op pagina … *Communicatie:*

- Geeft adequaat uitleg aan patiënten
- Communiceert adequaat met verwijzers en thuiszorg
- Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae

Samenwerking:

- Werkt in het kader van ketenzorg goed samen met andere medische beroepsbeoefenaren en de thuiszorg

Maatschappelijk handelen

- Adviseert adequaat omtrent de risicofactoren voor veneuze insufficiëntie en preventieve maatregelen

Houding algemeen:

- Werkt prettig en goed samen met verpleegkundigen, consultvragers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Overig te beoordelen vaardigheden/taken:

- Verrichten flebologische anamnese
- Indicatie stellen tot aanvullend onderzoek: duplex, vaatlab, MRI, overig
- Interpreteren resultaten onderzoek en komen tot therapieadvies

N.B. De uitvoering van de flebologische verrichtingen wordt beoordeeld in de EPA 7:

- Verrichten duplexonderzoek
- Echo-schuim sclerose
  - indicatiestelling
- Ambulante flebectomie volgens Muller:
  - indicatiestelling
- Vloeistof sclerocompressie therapie:
  - indicatiestelling
- Management van complicaties

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- Voortgang op / beoordeling van relevante EPA's

Thema 4: Dermato-oncologie

Omschrijving:

Bij dermato-oncologie gaat het om het vakgebied dat zich richt op de behandeling van huidkanker.

Het overgrote deel van de oncologische patiëntenzorg speelt zich af op de algemene polikliniek dermatologie. Een substantieel deel van de nieuwe en de controle patiënten komen voor oncologische problemen.

Diverse aan te leren activiteiten van de algemene polikliniek zijn beschreven in EPA's (zie hieronder).

Patiënten:

Patiënten met dermato-oncologische problemen.

Leerdoelen (operationalisering meest relevante competenties):

Medisch handelen (incl. vaardigheden)

- Heeft kennis van de fysiologie, pathologie en therapie van de betreffende onderdelen
- Heeft kennis van pathofysiologische mechanismen, metastaseringspatroon en prognose van de verschillende huidmaligniteiten
- Heeft kennis van de indicaties voor systemische therapie
- Herkent de verschillende typen maligne huidtumoren en premaligne huidaandoeningen herkennen.
- Is in staat tot het adequaat uitvoeren van dermatologisch diagnostisch klinisch onderzoek en histologisch onderzoek
- Neemt op de juiste wijze materiaal af ten behoeve van de diagnostiek
- Weet welk aanvullend onderzoek bij welke maligniteit geïndiceerd is
- Kan dermatoscopisch onderzoek doen en interpreteren
- Kan de invasieve en niet-invasieve behandelingen (chirurgie; cryotherapie; coagulatie en curettage; PDT; lokale cytostatische therapie; lokale immunotherapie) correct uitvoeren
- Is in staat de meest geschikte behandelingsoptie(s) te selecteren en aan patiënt voor te leggen
- Verzorgt adequate verslaglegging en berichtgeving over locatie van de tumor, dermato-oncologische voorgeschiedenis, uitslag van de histologie
- Bepaalt of en hoe vaak follow-up nodig is rekening houdend met geldende richtlijnen
- Kan op de juiste wijze excisies verrichten van NMSC en melanoom

Kennis & Wetenschap

- Is in staat risicopatiënten te identificeren
- Kan diagnostiek en therapie uitvoeren over de volledige variatie aan kwaadaardige huidtumoren: NMSC, melanoom en lymfoom
- Heeft kennis van verschillende systemische behandelingen van NMSC en melanoom.

Communicatie

- Kan adequaat en begrijpelijk voorlichting geven over ziekte, behandeling en prognose
- Voert een slecht nieuwsgesprek op adequate wijze
- Kan helder en duidelijk adviseren omtrent risico factoren voor verschillende maligniteiten

Samenwerking

- Participeert en heeft een actieve inbreng in multidisciplinaire oncologische werkgroepen

Maatschappelijk handelen

- Kan advies geven t.a.v. preventie
- Adviseert adequaat omtrent de risicofactoren voor de verschillende huidtumoren

Organisatie & leiderschap:

- Kan een multidisciplinair overleg organiseren
- Kan een effectieve nacontrole organiseren/bewaken

Houding algemeen:

- Werkt prettig en goed samen met assistenten, verpleegkundigen, baliemedewerkers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen

- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem
3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Overig te beoordelen vaardigheden/taken:

- Kennis van NMSC, melanoom en lymfomen
- Kennis betreft oncologisch richtlijnen, classificaties
- Indicatiestelling en behandelplan
- Slecht nieuws gesprek/ communicatie
- Communicatiesamenwerking met eerste lijn
- Samenwerking met ander specialisme
- Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- Voortgang op / beoordeling van relevante EPA's
- KPB's slechtnieuws gesprek
- KPB's patiënten overdracht
- CAT
- Brief en statusvoering beoordeling

Thema 5: Allergologie (basis)

Omschrijving:

Bij het thema Allergologie gaat het om het onderzoek en de behandeling van huidziekten bij mensen met overgevoeligheid voor allerlei materialen. Het betreft de diagnose en behandeling van allergieën; een onverwachte en hevige reactie op bepaalde stoffen. Deze reacties kunnen variëren van mild tot heftige reacties. Voor de vaststelling van allergieën worden vaak allergietesten gebruikt.

Patiënten:

Patiënten met indicaties voor (eenvoudige) allergologische problemen: verdenking contactallergie en atopisch syndroom.

Leerdoelen:

Kennisdoelen

- Heeft kennis van het immuunsysteem in relatie tot allergieën
- Is op de hoogte van de meest voorkomende en belangrijke (nieuwe) allergenen
- Herkent arbeid gerelateerde dermatologische klachten

Vaardigheden

- Een allergologische anamnese afnemen
- Een diagnostisch plan opstellen bij verdenking op een allergologisch probleem
- Epicutaan allergologisch onderzoek uitvoeren en beoordelen
- De uitslagen van epicutaan allergologisch onderzoek interpreteren in relatie tot huidafwijkingen en relevante expositiebronnen
- Percutaan onderzoek met allergenen uitvoeren en beoordelen
- Een behandelplan opstellen in geval van een allergieprobleem

Houding/gedrag

- Geeft op adequate wijze uitleg aan een patiënt over de uitslagen van allergologisch onderzoek en adviezen over het vermijden van relevante expositiebronnen
- Werkt samen met andere disciplines
- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Houding algemeen:

- Werkt prettig en goed samen met assistenten, verpleegkundigen, baliemedewerkers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Te beoordelen verrichtingen/vaardigheden/taken:

- Opstellen onderzoeksplan
- Uitvoeren en beoordelen plakproeven
- Houding algemeen

- Uitvoeren en beoordelen skin prick testen
- Interpretatie uitslagen
- Opstellen plan vervolgonderzoek (incl. provocatie)
- Opstellen behandelplan
- Uitleg aan patiënten
- Administratieve afhandeling
  a) opschrijven uitslagen en conclusie
  b) schrijven van brieven
- Presenteren allergologische casuïstiek tijdens allergiebespreking

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- OSAT's: plakproef
- OSAT's: skin prick test
- KPB Intake allergologie patiënt / Patiënt met allergisch contacteczeem
- KPB Advisering patiënt met arbeidsgerelateerd contacteczeem
- KPB Diagnostiek en behandelplan allergologie
- CAT / KPB Presentatie allergologische casuïstiek
- Minimaal 2 epicutane testen uitgevoerd
- Minimaal 2 skin prick testen uitgevoerd
- Beoordeling verslaglegging/brieven

Thema 6: Venerologie

Omschrijving:

Bij het thema Venerologie gaat het om diagnostiek en behandeling van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's). Hiertoe behoren de klassieke geslachtsziekten zoals syfilis en gonorroe, maar ook allerlei andere aandoeningen zoals herpes, chlamydia-infecties en condylomen op de geslachtsorganen. In dit thema is ook opgenomen: diagnostiek en behandeling van de meest voorkomende proctologische aandoeningen, waaronder aambeien, fissuren, peri-anaal eczeem, en intra-anale dysplasieën.

Patiënten:

Patiënten met (verdenking op) SOA's en anogenitale dermatosen (proctologie).

Leerdoelen:

Kennisdoelen

- Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen.
- Is goed op de hoogte van de organisatie van de SOA zorg
- Is op de hoogte van de infectieziektewet en maatschappelijk belang van infectieziekten (Public Health) en organisatie van SOA zorg
- Heeft inzicht in risicogroepen voor SOA en prevalenties van de verschillende SOA
- Heeft kennis van de meest voorkomende afwijkingen van het anogenitaal gebied

Vaardigheden

- Kan een SOA-/seksuele anamnese afnemen
- Kan zelfstandig lichamelijk onderzoek voor SOA verrichten waaronder afname materialen voor diagnostisch onderzoek, screenend neurologisch onderzoek, onderzoek bij verdenking PID of bij ulcera
- Kan on-site diagnostiek verrichten en interpreteren, waaronder uitvoeren van KOH-preparaat
- Kan microbiologische labuitslagen interpreteren en verwerken tot passende diagnose, therapie en beleid
- Kan secundaire en tertiaire preventieve taken structureren waaronder (organiseren van) contactopsporing
- Kan genitale dermatosen en dermatosen in het kader van een SOA diagnosticeren
- Kan diagnostiek en behandeling uitvoeren van de meest voorkomende afwijkingen van het anogenitaal gebied

Houding/gedrag

- Geeft adequaat uitleg aan patiënten en andere betrokkenen
- Communiceert adequaat met andere leden van het behandelteam
- Werkt goed samen met sociaal verpleegkundigen, medisch microbioloog, arts infectieziekten regionale GGD)
- Blijft professioneel, ondanks vaak gênante ziektebeelden en gênante onderzoeksmethoden
- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Houding algemeen:

- Werkt prettig en goed samen met assistenten, verpleegkundigen, baliemedewerkers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Te beoordelen verrichtingen/vaardigheden/taken:	
• Soa-anamnese • Soa-onderzoek mannen • Soa-onderzoek vrouwen • Proctologische anamnese en onderzoek • Beoordeling KOH-preparaat • Stellen diagnose en differentiaaldiagnosen • Opstellen behandelplan • Verstrekken SOA-informatie aan patiënten • Statusvoering • Schrijven van brieven	• Houding algemeen
In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:	
• Stagebeoordeling • KPB SOA Anamnese en onderzoek man • KPB SOA Anamnese en onderzoek vrouw • OSAT's: afnemen materiaal voor onderzoek • OSATS's: uitvoeren proctologisch onderzoek met proctoscoop • Beoordeling / Case based discussion interpretatie labuitslagen en opstellen behandelplan • KPB Patiëntgesprek: uitleg, voorlichting en advies over SOA • KPB MDO SOA • Beoordeling/KPB Presentatie SOA • Beoordeling verslaglegging/brieven	

Thema 7: Dermatopathologie (basis)

Omschrijving:

Bij dermatopathologie gaat het om het bekijken en beoordelen van de routinehistologie van de huid. Hier is de correlatie met het klinisch beeld van essentiële belang, de clinico-pathologische correlatie.

De activiteit 'Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie' is uitgewerkt in een EPA.

Patiënten:

Patiënten waarbij nader (immuno)histologisch onderzoek van waarde is voor de diagnostiek.

Leerdoelen (operationalisering meest relevante competenties):

Medisch handelen (incl. vaardigheden)

- Kan goed inschatten waar, en wanneer (immuno)histologisch onderzoek van aanvullende diagnostische waarde is
- Kan representatief biopt van de meest geschikte plaats afnemen en een juiste vraagstelling genereren
- Kan eventuele discrepantie tussen de kliniek en een histologische uitslag adequaat hanteren

Samenwerking

- Overlegt doelmatig met de patholoog
- Participeert in en presenteert op clinico-pathologische conferentie

Kennis en wetenschap

- Heeft kennis van pathofysiologische mechanismen, en prognose van de verschillende huidmaligniteiten
- Kan een systematische microscopische beschrijving en interpretatie geven van histologische coupes
- Kan een (immuno)histologische beschrijving van een verslag en de conclusie ervan adequaat interpreteren
- Kan de clinico-pathologische correlatie adequaat toepassen, een differentiële diagnose opstellen met een waarschijnlijkheidsdiagnose en zo mogelijk een specifieke (eind)diagnose

Professionaliteit

- Levert patiëntenzorg op ethische en integere, betrokken wijze
- Is zich bewust van kwaliteiten en beperkingen van histopathologisch onderzoek

Houding algemeen

- Werkt prettig en goed samen met ondersteunend personeel e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Overig te beoordelen vaardigheden/taken:

- Beschrijving
- Differentiële diagnose
- Verslaglegging
- Voorbereiden bespreking
- Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:
• Stagebeoordeling • Voortgang op / beoordeling van relevante EPA's

Thema 8: Dermatochirurgie (basis)

Omschrijving:

Bij dermatochirurgie gaat het om diverse ingrepen waarbij de dermatoloog het scalpel hanteert, zoals het wegsnijden van huidkanker tot het transplanteren van huid op wonden, zoals bij open been.

Het betreft in eerste instantie kleine ingrepen (m.n. excisies naevi, atheroomcysten, kleine benigne en maligne huidnieuwvormingen (ellips-techniek)) en vervolgens grotere vooral, maligne huidnieuwvormingen

Patiënten:

Patiënten die in aanmerking komen voor dermatochirurgische ingreep.

Leerdoelen (operationalisering meest relevante competenties):

Kennisdoelen:

- Is op de hoogte van het wetenschappelijk onderzoek en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de dermatochirurgie
- Is bekend met de huidig geldende oncologische richtlijnen betreffende te nemen chirurgische marges
- Heeft kennis van de toepasbaarheid van de verschillende dermatochirurgische behandelingen, zoals biopsie van huid, mondslijmvlies en nagelapparaat, curettage, cryochirurgie, elektrochirurgie, laserchirurgie, primaire en secundaire wondsluiting, schuif-, rotatie- en transpositieplastieken, split skin en full thickness huidtransplantaten en Mohs' micrografische chirurgie
- Is op de hoogte van de mogelijke complicaties en de behandeling hiervan
- Kent de anatomie van het hoofd-hals gebied op een wijze die nodig is voor dermatochirurgische ingrepen en past de kennis over cosmetische eenheden van het gelaat toe
- Heeft kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van chirurgische en niet-chirurgische dermatocosmetische behandelingen
- Is op de hoogte van het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de dermatochirurgie en beschouwt de resultaten volgens de principes van evidence-based medicine
- Heeft kennis van de verschillende ingrepen en relevante literatuur en richtlijnen
- Heeft kennis van anatomische structuren die tijdens procedure aan bod komen
- Heeft kennis van mogelijke bijwerkingen en complicaties van de uitgevoerde ingreep

Vaardigheden/Houding/gedrag

<u>Medisch handelen (incl. vaardigheden):</u>

- Kan afwijking en excisie correct aftekenen
- Kan reconstructie indien van toepassing correct aftekenen
- Hanteert de correcte marges met betrekking tot het type tumor
- Kan correct aftekenen: krappe marge bij benigne huidafwijking, diagnostische excisie, excisie maligne tumor (zoals basaalcelcarcinoom/plaveiselcelcarcinoom/melanoom)
- Hanteert de timeout-procedure nauwkeurig voorafgaand aan de operatie
- Bewaakt steriliteit
- Voorkomt of beperkt onbedoelde zorggerelateerde schade aan de patiënt na een incident en reageert actief op directe risicovolle situaties voor patiënten en anderen die hiervan slachtoffer zijn
- Gebruikt instrumentarium correct
- Voert lokale anesthesie correct volgens protocol uit
- Voert field block anesthesie correct volgens protocol uit
- Voert de meest voorkomende dermatochirurgische behandelingen en de bijpassende nazorg zelfstandig uit, zoals beschreven in de eindtermen (zie EPA-beschrijving 6).
- Beheerst hechttechnieken: subcutaan, intracutaan, transcutaan
- Beheerst elektrocoagulatie techniek

<u>Communicatie:</u>

- Geeft adequaat uitleg omtrent procedure aan patiënten
- Adviseert adequaat omtrent preventieve maatregelen (indien van toepassing)
- Neemt leiding en communiceert helder en duidelijk in het correct doorlopen van de timeout-procedure
- Communiceert helder en duidelijk met assistentes, verpleegkundigen en patiënten

- Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae
- Bespreekt mogelijke complicaties en risico's van de ingrepen op duidelijke wijze met de patiënt
- Geeft adequate voorlichting omtrent duur tot eventuele uitslag van kleine ingrepen en consequenties voor beleid

Samenwerking:

- Werkt voor uitvoering van procedure goed en nauwgezet samen met assistentes, verpleegkundigen, collegae
- Maakt goed gebruik van assistentie op de kamer
- Werkt afhankelijk van de situatie op adequate wijze samen met de plastisch chirurg, keel-, neus- en oorarts, oogarts, oncologisch chirurg, radiotherapeut en andere specialisten
- Verwijst indien nodig op adequate wijze naar (para)medische collegae en is op de hoogte van hun expertise

Organisatie & leiderschap:

- Organiseert de voorbereiding en uitvoering van ingrepen correct
- Toont leiderschap in de uitvoering van de ingreep, geeft bijv. heldere instructies
- Maakt melding van en rapporteert (bijna) incidenten, zowel die met als zonder onbedoelde schade tot gevolg, binnen de instelling en in dossier
- Houdt een complicatieregister bij en draagt zorg voor periodieke complicatiebesprekingen

Professionaliteit:

- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze
- Reflecteert op eigen handelen
- Is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen
- Neemt verantwoordelijkheid voor en legt verantwoording af over het eigen professioneel handelen inclusief (bijna)incidenten
- Werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid

Houding algemeen:

- Werkt prettig en goed samen met assistenten, verpleegkundigen, baliemedewerkers e.a. collega's
- Heeft een empathische, open en ontvankelijke houding ten opzichte van patiënten en hun naasten
- Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen
- Bekijkt zichzelf kritisch en toont een continue reflectieve en ontwikkelende houding
- Is nauwgezet en geloofwaardig
- Is oprecht
- Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp
- Neemt en toont verantwoordelijkheid
- Gaat adequaat met klachten en fouten van hemzelf en anderen om

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem
6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen
7. Uitvoeren flebologische verrichtingen
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Te beoordelen

operatieve vaardigheden:	overige onderdelen:
• Zie EPA-beschrijving nr. 6.	

In te zetten toetsinstrumenten:

• OSATS: • CAT's • Schriftelijke rapportage van aantallen (Verrichtingen)	• Specifieke KPB's (praktijkobservatie): ☐ Communicatie en uitleg aan patiënt omtrent procedure ☐ Geruststelling patiënt tijdens en voorafgaand aan procedure (indien van toepassing) ☐ Doorlopen time-out-procedure

Beschrijving Verdiepingsthema's

Na de basisfase kan de aios een keuze maken uit een thema waarin de aios zich twee tot vier maanden verder wil verdiepen. Een verdiepingsthema voldoet aan de volgende criteria:

- Het betreft kennis en activiteit(en) die niet alle beginnend dermatologen dienen te beheersen, m.a.w.: het is aanvullend op de inhoud van de basisfase.
- Het betreft kennis en verdiepende activiteiten die vallen onder 'subspecialistisch (poli)klinisch diagnostisch en operatief/therapeutisch handelen' en die passen bij en voortbouwen op de aandachtsgebieden van de opleiding Dermatologie.
- Het betreft een deel van professionele werkzaamheden van de dermatoloog in een specifieke context, is zelfstandig uit te voeren, binnen een gestelde tijdsduur, leidt tot herkenbaar en meetbaar (proces- en eind) resultaat van professioneel werken/handelen.
- Het draagt bij aan 'verdiepen/profileren' in een bepaald aandachtsgebied.
- De 'vereiste kennis, vaardigheden, houding en gedrag' beschrijven een 'hoger' functioneringsniveau dan de basis-thema's en EPA's. Zie hieronder beschreven 'verdiepingsthema's'.

Verdieping: Cosmetische dermatologie

Omschrijving:
Cosmetische dermatologie richt zich op alles wat te maken heeft met verfraaiing van de huid en de contouren van het lichaam. Behalve het verwijderen van ongerechtigheden op de huid, zoals fibromata mollia/pendulans en pigmentvlekken, omvat dit in toenemende mate ook het opvullen van rimpels, behandeling van storende bloedvaatjes in het aangezicht, het behandelen van littekens (bijvoorbeeld littekens door acne), het verwijderen van overmatige beharing met laser / flitslampen en het verwijderen van overtollig vet. De verdiepingsstage cosmetische dermatologie bouwt voort op het subthema Cosmetische dermatologie van het thema 1. Algemene polikliniek. Na het indiceren richt deze stage zich op het uitvoeren van cosmetische behandelingen.
Advies duur: 2 t/m 4 maanden
Patiënten: Patiënten met indicaties voor cosmetische behandelingen: zoals in het gelaat: plooien, lijnen en rimpels, contourverbeteringen, volumeherstel, littekencorrecties, photo-aging, pigmentverschuivingen, rhytiden en bovenooglidcorrecties.
Specifieke voorkennis: • Kennis, vaardigheden, houding/gedrag behorend bij de EPA Indiceren van dermatologische cosmetische ingrepen
Leerdoelen: *Kennisdoelen* • Heeft uitgebreide kennis en begrip van de psychodermatologie • Heeft kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van chirurgische en niet-chirurgische dermatocosmetische behandelingen • Heeft uitgebreide kennis omtrent de criteria waaraan de behandelsetting van een specifieke cosmetische ingreep moet voldoen • Heeft uitgebreide kennis over de voorgeschreven informatievoorziening die aan patiënten moet worden gegeven, alvorens tot een cosmetische ingreep over te gaan • Heeft uitgebreide kennis en ervaring omtrent de anatomie van huid en onderliggend weefsel met betrekking tot Botuline Toxine A (BTX-A) • Heeft uitgebreide kennis en ervaring omtrent de optimale injectietechniek, afhankelijke van anatomische locatie waarin de injectie zal worden ingespoten en patiënt specifieke kenmerken • Weet hoe complicaties ten aan zien van het toepassen van BTX-A, fillers, chemische peelings, cosmeceuticals en liposuctie te voorkomen en te behandelen • Kent de anatomie op een wijze die nodig is voor dermatochirurgische ingrepen en past de kennis over cosmetische eenheden van het gelaat toe • Heeft kennis van de toepasbaarheid van de verschillende dermatochirurgische behandelingen zoals biopsie, curettage, cryochirurgie, elektrochirurgie, laserchirurgie, primaire en secundaire wondsluiting, schuif-, rotatie- en transpositieplastieken, split skin en full thickness huidtransplantaten • Is op de hoogte van de algemene contra-indicaties voor operatief ingrijpen • Heeft kennis van mogelijk complicaties en behandeling van cosmetische dermatochirurgische ingrepen • Heeft uitgebreide kennis en ervaring omtrent de anatomie van huid en onderliggend weefsel met betrekking tot fillers • Heeft uitgebreide kennis en ervaring omtrent de optimale injectietechniek, afhankelijke van anatomische locatie waarin het filler materiaal zal worden ingespoten en patiënt specifieke kenmerken • Heeft uitgebreide kennis en ervaring omtrent de optimale applicatietechniek, afhankelijk van anatomische locatie en patiënt specifieke kenmerken. • Heeft uitgebreide kennis en ervaring over de optimale wijze van gebruik van deze cosmeceuticals

- Heeft kennis over de theorie omtrent het uitvoeren van liposuctie onder TLA

Dermatochirurgie

- Draagt zorg voor een goede postoperatieve zorg.
- Kan chirurgische instrumenten, anesthetica, hechtmaterialen, hemostatische toepassingen en agentia, instrumentsterilisatie op de juiste wijze hanteren
- Draagt zorg voor onderhoud van steriliteit in de operatiekamer
- Past de kennis over cosmetische eenheden van het gelaat toe

Verdovingstechnieken:

- Kan zo pijnloos mogelijk verdoven, weet juiste manier en locatie van aanprikken, langzaam injecteren, field block anaesthesie
- Weet wanneer gebruik te maken van zenuwblokkades in het gezicht en kan deze toepassen
- Heeft kennis van de theorie en toepassen van tumescentie lokale anesthesie
- Kan tumescente lokale anesthesie adequaat toepassen (bereiden en injecteren op basis van voorgeschreven normen en patiënt specifieke kenmerken), zoals beschreven in de leidraad Liposuctie onder tumescente lokale anesthesie (TLA) van de NVDV

Chirurgische technieken:

- Kan de hechttechnieken uitvoeren en weet wanneer deze toe te passen (zie dermatochirurgie)
- Weet wanneer te kiezen voor secundaire genezing
- Voert fusiforme excisies en de bijpassende nazorg zelfstandig uit
- Kan zelfstandig dog-ear correctie uitvoeren en kan eenvoudige plastieken (zoals bijvoorbeeld een schuif rotatie, of Z-plastiek) verrichten
- Kan zelfstandig een littekencorrectie uitvoeren

BTX-A, fillers, chemische peelings en cosmeceuticals:

- Kan deze technieken toepassen

Houding/gedrag:

Communicatie:

- Zorgt voor een optimale statusvoering en consultaanvragen
- Heeft begrip van en ziet het belang in het creëren van een realistisch verwachtingspatroon ten aanzien van de te verwachten behandeluitkomst
- Kan op basis van het verwachtingspatroon bij patiënt ook inschatten of het uitvoeren van de behandeling zinnig/verantwoord is of niet

Samenwerking:

- Werkt samen met verpleegkundigen en paramedisch personeel
- Werkt goed samen met aanverwante zorgaanbieders

Maatschappelijk handelen:

- Gaat ethisch om met complicaties; legt verantwoording af en werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid
- Handelt conform de wettelijke principes van de WGBO

Professionaliteit:

- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen
8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Te beoordelen vaardigheden/taken:

- Verdovingstechnieken
- Injecteren van BTX-A en of fillers
- Technieken peelings en cosmeceuticals
- Chirurgische technieken
- Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:
• Stagebeoordeling • KPB (bij een BDD-patiënt) • OSATS (technische vaardigheden)

Verdieping: Dermatochirurgie

Omschrijving:
Aan het einde van de opleiding kan de aios kiezen voor een verdiepingsstage van twee tot vier maanden. De verdiepingsstage dermatochirurgie bouwt voort op het thema 8 'Dermatochirurgie' en EPA 6 'Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen'. Na het beheersen van de basisvaardigheden richt deze stage zich op het uitvoeren van complexe chirurgische ingrepen. *Aard werkzaamheden:* Het gaat om: • Het toepassen van tumescentie lokale anesthesie • Het uitvoeren van dermatochirurgische technieken • Het leveren van nazorg en post-operatieve zorg
Patiënten: Patiënten met indicaties voor dermatochirurgische ingrepen.
Specifieke voorkennis: • Kennis en vaardigheden behorend bij het thema '8. Dermatochirurgie' • Kennis, vaardigheden, houding/gedrag behorend bij de EPA's - Indiceren en uitvoeren kleine ingrepen op de poli - Indiceren en uitvoeren dermatochirurgische basisvaardigheden
Leerdoelen: *Kennisdoelen* • Weet wanneer gebruik te maken van zenuwblokkades in het gezicht • Beheerst de basiskennis t.a.v. de chirurgische technieken: transpositieplastieken, gesteelde plastieken (zoals dorsal nasal, nasolabial, voorhoofdslap), bilobed-plastiek, uitgebreidere rotatie en schuifplastieken, split skin graft en nagelchirurgie • Is op de hoogte van het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de dermatochirurgie *Vaardigheden* • Kan zenuwblokkades, tumescent anaesthesie, in het gezicht toepassen • Beheerst de volgende chirurgische technieken: - Transpositieplastieken - Gesteelde plastieken (zoals dorsal nasal, nasolabial, voorhoofdslap) - Bilobed-plastiek - Uitgebreidere rotatie - Schuifplastieken - Split skin graft - Nagelchirurgie *Houding/gedrag:* <u>Communicatie:</u> • Geeft op juiste wijze weer wat de mogelijkheden zijn van chirurgische en niet-chirurgische dermatologische en dermatocosmetische behandelingen en is zich bewust van eventuele onderliggende psychopathologie • Legt op adequate wijze de te volgen procedures uit • Legt op adequate wijze het te volgen nazorgtraject uit en de mogelijke complicaties bij dermatochirurgische behandelingen • Zorgt voor een goede verslaglegging, o.a. in de vorm van een adequaat operatieverslag en correspondentie

- Geeft op juiste wijze weer wat de mogelijkheden zijn van chirurgische en niet-chirurgische dermato(cosmetische) behandelingen en is zich bewust van eventuele onderliggende psychopathologie

Samenwerking:

- Werkt afhankelijk van de situatie op adequate wijze samen met de plastisch chirurg, keel-, neus- en oorarts, oogarts, oncologisch chirurg, radiotherapeut en andere specialisten.
- Verwijst indien nodig op adequate wijze naar (para)medische collegae en is op de hoogte van hun expertise

Organisatie:

- Is in staat tot het maken van afspraken binnen een maatschap over subspecialisatie teneinde de expertise op het gebied van de dermatochirurgie op niveau te houden, of draagt zorg voor een adequate verwijzing

Professionaliteit:

- Gaat ethisch om met complicaties, legt verantwoording af en werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid
- Houdt een complicatieregister bij en draagt zorg voor periodieke complicatiebesprekingen
- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen, onderkent de noodzaak voor en principes van kwaliteitsverbetering, stelt zich toetsbaar op en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen

8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Te beoordelen vaardigheden/taken:

- Uitvoeren zenuwblokkades, tumescent anaesthesie, in het gezicht
- Transpositieplastieken
- Gesteelde plastieken (zoals dorsal nasal, nasolabial, voorhoofdslap)
- Bilobed-plastiek
- Uitgebreidere rotatie
- Schuifplastieken
- Split skin graft
- Nagelchirurgie

- Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- OSATS

Verdieping: Allergologie

Omschrijving:

Aan het einde van de opleiding kan de aios kiezen voor een verdiepingsstage van twee tot vier maanden.
De verdiepingsstage allergologie bouwt voort op het thema '5. Allergologie - Basis'.

Aard werkzaamheden:

Na het beheersen van de basisvaardigheden op de polikliniek t.a.v. allergologie richt deze stage zich op het uitvoeren van diagnostiek en behandeling van patiënten met complexe allergologische problematiek.

- Het opstellen van diagnostische onderzoeksplannen en behandelen van patiënten met complexe allergologische problemen (bijvoorbeeld patiënten met geneesmiddelenreacties en arbeidsdermatologieproblematiek)
- Het uitvoeren van immunotherapie

Patiënten:

Patiënten met indicaties voor complexer allergologische problemen.

Specifieke voorkennis:

- Kennis en vaardigheden behorend bij het thema '5. Allergologie'
- Kennis, vaardigheden, houding/gedrag behorend bij de EPA's
  - 'Poliklinische patiënt met een eenvoudig dermatologisch probleem'
  - 'Poliklinische patiënt met een gecompliceerd dermatologisch probleem'

Leerdoelen:

Kennisdoelen

- Is op de hoogte van het relevante wetenschappelijke onderzoek op het gebied van allergie

Vaardigheden

- Kan een diagnostisch - en behandelplan opstellen
- Kan uitslagen van allergietesten (ECT, ICT, provocatie) interpreteren
- Kan een diagnostisch plan opstellen bij verdenking op een geneesmiddelenreactie en werk gerelateerde dermatosen
- Kan een epicutaan en percutaan allergologisch onderzoek met geneesmiddelen uitvoeren en beoordelen
- Kan immunotherapie uitvoeren

Houding/gedrag:

<u>Communicatie:</u>

- Adviseert adequaat over het toekomstig gebruik van betroffen geneesmiddelen en eventuele alternatieven
- Communiceert adequaat met een bedrijfsarts, verzekeringsgeneeskundige m.b.t. de uitslagen van allergologisch onderzoek in relatie tot de werkomstandigheden

<u>Samenwerking:</u>

- Werkt samen met diëtist, bedrijfsarts, verzekeringsgeneeskundige, kinderarts, internist-allergoloog, KNO-arts, longarts

<u>Organisatie:</u>

- Is in staat een allergiespreekuur op te zetten

<u>Maatschappelijk handelen:</u>

- Is op de hoogte van de toenemende problematiek rond het voorkomen van allergieën
- Werkt waar van toepassing mee aan systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid

<u>Professionaliteit:</u>

- Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze, reflecteert op eigen handelen en is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem
2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem

Te beoordelen verrichtingen/vaardigheden/taken:

- Opstellen onderzoeksplan
- Interpretatie uitslagen
- Opstellen plan vervolgonderzoek (incl. provocatie)
- Opstellen behandelplan
- Presenteren allergologische casuïstiek tijdens allergiebespreking
- Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling
- KPB Intake complexe allergologische patiënt
- KPB Advisering patiënt met arbeidsgerelateerd contacteczeem
- CAT / KPB Presentatie allergologische casuïstiek
- Beoordeling verslaglegging/brieven

Verdieping: Dermatopathologie

Omschrijving:

Aan het einde van de opleiding kan de aios kiezen voor een verdiepingsstage van twee tot vier maanden.

De verdiepingsstage dermatopathologie bouwt voort op het thema '7. Dermatopathologie' en de EPA '3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie'.

Aard werkzaamheden:

Na het beheersen van de basisvaardigheden t.a.v. dermatopathologie richt deze stage zich op minder vaak voorkomende dermatologische huidaandoeningen en huid tumoren.

Patiënten:

Patiënten met zeldzame huidaandoeningen.

Specifieke voorkennis:

- Kennis en vaardigheden behorend bij het thema '7. Dermatopathologie'
- Kennis, vaardigheden, houding/gedrag behorend bij de EPA '3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie'

Leerdoelen:

Kennisdoelen

- Beheerst de kennis over de aandoeningen uit de bijgevoegde ziektebeeldenlijst, zoals die wordt beschreven in de belangrijkste dermatopathologische naslagwerken (Weedon, McKee, Barnhill).
- Kent van deze ziektebeelden de belangrijkste immunohistochemische, immunofluorescentie, moleculair-pathologische en overige kleuringen/technieken, die kunnen bijdragen aan de diagnosestelling.

1. Inflammatoire aandoeningen
   - Spongiotische dermatititis
   - Grensvlakdermatitis
   - Psoriasiforme dermatitis
   - Oppervlakkige en diepe perivasculaire dermatitis
   - Nodulaire en diffuse dermatitis
   - Intraepidermale vesiculopustuleuze aandoeningen:
   - Subepidermale vesiculeuze/bulleuze dermatitis:
   - Vasculitis en vasculopathie
   - Aandoeningen van huidadnexen
   - Panniculitiden
2. Non-inflammatoire aandoeningen
   - Deposities
   - Afwijkingen van collageen en elastine
3. Huidinfecties
   - Bacterieel
   - Viraal
   - Mycotisch
   - Parasitair
4. Neoplastische huidaandoeningen
   - Cysten
   - Epidermale tumoren, benigne
   - Epidermale tumoren, (pre)maligne
   - Epidermale tumoren, maligne
   - Melanocytaire tumoren, benigne
   - Melanocytaire tumoren, maligne
   - Huidadnextumoren, benigne
   - Huidadnextumoren, maligne
   - Fibrohistiocytaire tumoren, benigne
   - Fibrohistiocytaire tumoren, maligne
   - Vaattumoren, benigne
   - Vaattumoren, maligne
   - Tumoren van vet/spier, benigne
   - Tumoren neuraal, benigne
   - Tumoren neuraal/neuro-endocrien, maligne
   - Cutane (pseudo)lymfomen

NB. Indien in de lijst onder de diverse (sub)groepen twee of meer verschillende aandoeningen vermeld staan, die histopathologisch op grond van HE-gekleurde coupes niet van elkaar te onderscheiden zijn, is de aios in staat om het onderscheid tussen de betreffende aandoeningen op grond van clinico-pathologische correlatie aan te geven. Indien bepaalde aanvullende (immuno)histochemische kleuringen noodzakelijk zijn voor de definitieve diagnosestelling, kan de aios de belangrijkste kleuring(en) benoemen en interpreteren.

Vaardigheden

- Kan bij een discrepantie tussen de kliniek en een histologische uitslag zinvolle suggesties doen aan de patholoog t.a.v. de klinische diagnoses, waarbij het histopathologisch beeld zou kunnen passen
- Is voor de aandoeningen uit de bijgevoegde ziektebeeldenlijst in staat om n.a.v. HE-gekleurde coupes en aanvullende kleuringen een gedetailleerd pathologieverslag te schrijven

Houding/gedrag:

Kennis en wetenschap:

- Is op de hoogte van het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de dermatopathologie

Communicatie:

- Communiceert adequaat met de patholoog en voert regelmatig overleg

Samenwerking:

- Werkt goed samen met de patholoog

Organisatie & leiderschap:

- Is in staat om zelfstandig een clinico-pathologische bespreking met de pathologen voor te zitten en de discussie te leiden

Aan dit thema gerelateerde EPA's:

3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie

Te beoordelen vaardigheden/taken:

• Beschrijving • Differentiële diagnose • Verslaglegging • Presentatie in een MDO	• Houding algemeen

In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten:

- Stagebeoordeling

Bijlage 4. EPA-beschrijvingen opleiding Dermatologie

1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem	
Specificaties en beperkingen	Hierbij gaat het om diagnostiek, behandeling en adequate follow-up van patiënten die een eenvoudig dermatologisch probleem hebben dat in één of twee consult(en) *poliklinisch* gediagnostiseerd en behandeld kan worden. Voorbeelden hiervan zijn premaligne aandoeningen, benigne tumoren, laagcomplexe inflammatoire huidaandoeningen ***Beperking:*** Deze EPA is gerelateerd aan de EPA '2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem'.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Kennis & wetenschap** ☑ **Maatschappelijk handelen** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Professionaliteit**	De aios *Medisch handelen (incl. vaardigheden)* • Kan een klacht, hulpvraag of verwijzing naar behoren exploreren en interpreteren. • Kan de in de algemene polikliniek gangbare huidziekten op een snelle en systematische wijze diagnosticeren, gebruikmakend van anamnese, lichamelijk onderzoek, het formuleren van een geëigende differentiële diagnose en voorlopige diagnose, alsmede de benodigde aanvullende onderzoekmethoden • Kan een behandelplan opstellen en uitvoeren, rekening houdend met de individuele patiënt en geldende normen en richtlijnen binnen de beroepsgroep • Voert dermatologisch diagnostisch onderzoek, histologisch onderzoek, microbiologisch onderzoek en ander laboratoriumonderzoek adequaat uit • Schrijft topicale medicatie adequaat voor • Kan beoordelen of een huidafwijking geschikt is voor behandeling, dan wel diagnostiek middels een kleine ingreep op de poli *Communicatie* • Luistert goed en verkrijgt doelmatig relevante patiënten informatie • Geeft adequaat uitleg (omtrent procedures) aan patiënten en waar van toepassing familieleden/begeleiders • Draagt zorg voor adequate verslaglegging en berichtgeving • Communiceert adequaat met ondersteunend personeel en patiënten • Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae • Geeft adequate voorlichting omtrent duur tot eventuele uitslag van onderzoeken en consequenties voor beleid *Kennis & Wetenschap* • Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen t.a.v. diagnosen en ingrepen • Is in staat om op een doeltreffende wijze relevante en valide dermatologische bronnen te vinden en te raadplegen voor de oplossing van specifieke klinische problemen *Maatschappelijk handelen* • Houdt bij de advisering over de behandeling en bij gelijke effectiviteit rekening met de kosten zowel vanuit perspectief van de patiënt (bijv. eigen bijdrage), verzekeraar als het ziekenhuis • Adviseert adequaat omtrent preventieve maatregelen • Geeft adequate adviezen over preventie voor kostenbesparing op langere termijn *Organisatie & leiderschap* • Werkt effectief en doelmatig binnen een gezondheidszorg-organisatie • Kan een spreekuur volgens schema laten verlopen en omgaan met onverwachte situaties *Professionaliteit* • Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze

	• Reflecteert op eigen handelen • Is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** Keuze uit: • KPB's waarin verschillende competenties (medisch handelen, communicatie, organisatie, kennis & wetenschap) terugkomen: ✓ KPB Diagnostiek en behandelplan eenvoudige aandoening ✓ KPB Informatieverstrekking aan de patiënt ✓ KPB Brief ✓ KPB Organisatie en uitvoeren poli ✓ KPB Communicatie en uitleg aan patiënt omtrent procedure • OSATS Afnemen en beoordelen KOH Preparaat • Steekproef statusvoering • 360-graden feedback Samenwerking rondom uitvoeren procedure • Introductie-, tussen- en eindgesprek stage **Bekwaamverklaring:** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als: • Alle onderdelen uit bovenstaande set minimaal voldoende zijn
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	In principe moet een aios na max. 2 jaar deze eenvoudige dermatologische patiënt zelfstandig kunnen beoordelen en begeleiden.

2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem

Specificaties en beperkingen	In deze EPA gaat het om een poliklinische patiënt met een complex dermatologisch probleem, inclusief de onderdelen: diagnostiek, opstellen/uitvoeren behandelplan, patiënten gesprek inclusief slecht nieuws. Qua aandoeningen gaat het bijvoorbeeld om: • Complexe inflammatoire dermatosen, auto-immuunziekten • Complex oncologie: transplantatiepatiënten, lymfomen • Kwetsbare patiëntenpopulatie: psychodermatologie, genodermatologie, ouderen ***Beperking:*** Deze EPA is gerelateerd aan de EPA's '1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem' en '3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie'. Deze wordt niet in de EPA '2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem' getoetst, maar er is wel aandacht voor.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Samenwerking** ☑ **Kennis & wetenschap** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Professionaliteit**	*Medisch handelen (incl. vaardigheden)* • Heeft kennis van de fysiologie, pathologie en therapie van de betreffende onderdelen • Heeft kennis van lokale en systemische behandelingen en kan deze toepassen • Kan een klacht, hulpvraag of verwijzing naar behoren exploreren en interpreteren • Kan de in de algemene polikliniek gangbare huidziekten (huid en huidaanhangsels neoplasma, subcutis en aangrenzende slijmvliezen) op een snelle en systematische wijze diagnosticeren, gebruikmakend van anamnese, lichamelijk onderzoek, het formuleren van een geëigende differentiële diagnose en voorlopige diagnose, alsmede de benodigde aanvullende onderzoekmethoden • Maakt adequaat onderscheid in hoofd- en bijzaken • Kan op een doelmatige wijze geëigend dermatologisch diagnostisch onderzoek doen en/of geëigend laboratoriumonderzoek aanvragen en naar behoren interpreteren • Kan een behandelplan opstellen en uitvoeren, rekening houdend met zaken zoals leeftijd en gezondheidstoestand van de patiënt, individuele wensen, kostenaspecten en geldende normen en richtlijnen binnen de beroepsgroep • Kan in het kader van een klinisch consult diagnostisch en therapeutisch plan opstellen • Kan relevante scorelijsten afnemen (o.a. EASI, SCORAD, HECSI, PASI, VAS, DLQI) • Kan biopsieën (routine en speciale IF en microbiologisch) adequaat afnemen en interpreteren • Kan relevant laboratorium en beeldvormend onderzoeken inzetten en de resultaten interpreteren • Kan beoordelen of een huidafwijking geschikt is voor behandeling, dan wel diagnostiek middels een kleine ingreep op de poli • Schenkt tijdens een consult voldoende aandacht aan fysieke en cognitieve beperkingen bij de oudere patiënt en houdt hiermee tevens rekening bij het opstellen van een beleid (bijv. met betrekking tot zelfredzaamheid, geheugen, visus en/of gehoor) • Kan inschatten wanneer heteroanamnese (in ieder geval) noodzakelijk is en kan indien van toepassing een gesprek voeren met patiënt en naasten (3-gesprek) • Kan indien noodzakelijk weloverwogen van bestaande richtlijnen afwijken overlegt indien noodzakelijk met alle betrokkenen (patiënt, naasten, verwijzer, medebehandelaars) bij het opstellen van een behandelplan, voert de regie en draagt deze zo nodig over *Kennis & Wetenschap* • Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen t.a.v. diagnosen en ingrepen • Is in staat om op een doeltreffende wijze relevante en valide dermatologische bronnen te vinden en te raadplegen voor de oplossing van specifieke klinische problemen *Samenwerking* • Overlegt doelmatig met collegae en andere zorgverleners • Verwijst adequaat

	• Levert effectief intercollegiaal consult • Draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg *Organisatie & leiderschap* • Besteedt de beschikbare middelen voor de patiëntenzorg verantwoord • Regie tijdens complex consult *Professionaliteit* • Toont zelfvertrouwen en voelt zich veilig om te handelen • Heeft inzicht in eigen beperkingen en vraagt waar nodig hulp • Schakelt andere disciplines op het juiste moment in <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd • EPA 1 eenvoudige dermatologie op niveau 4 behaald
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** Keuze uit: • Leercurve evaluaties gedurende de stagebeoordeling • Patiëntvoordrachten • CAT's • KPB's waarin verschillende competenties (medisch handelen, samenwerking, organisatie, kennis & wetenschap, professionaliteit) terugkomen: ✓ KPB Diagnostiek en behandelplan complexe aandoening ✓ KPB Multidisciplinair overleg/nabespreking ✓ KPB Consultvoering ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als: • Alle onderdelen uit bovenstaande set minimaal voldoende zijn
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	In principe moet een aios na uiterlijk 4 jaar deze complexe dermatologische patiënt zelfstandig kunnen beoordelen en begeleiden.

3. Het stellen van een diagnose op basis van de clinicopathologische correlatie

Specificaties en beperkingen	Hierbij gaat het erom dat de aios algemene dermatologische problematiek (betreffende huid, huidaanhangsels, subcutis en aangrenzende slijmvliezen) op een snelle en systematische wijze klinisch morfologisch kan beschrijven. De aios maakt hierbij gebruik van anamnese, lichamelijk onderzoek en stelt een differentiële diagnose op voor die ziekten waarbij de onmiddellijke diagnosestelling niet mogelijk is.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Kennis & wetenschap** ☑ **Professionaliteit**	*Medisch handelen (incl. vaardigheden)* • Heeft kennis van relevante literatuur en richtlijnen • Kan op een doelmatige wijze geëigend dermatologisch diagnostisch onderzoek doen • Kan goed inschatten waar, en wanneer (immuno)histologisch onderzoek van aanvullende diagnostische waarde is • Kan representatief bioptiemateriaal van de meest geschikte plaats afnemen en een juiste vraagstelling genereren • Kan eventuele discrepantie tussen de kliniek en een histologische uitslag adequaat hanteren *Communicatie* • Draagt zorg voor adequate verslaglegging en berichtgeving • Communiceert adequaat met ondersteunend personeel • Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae *Samenwerking* • Overlegt doelmatig met de patholoog • Participeert in en presenteert op clinico-pathologische conferentie *Kennis en wetenschap* • Heeft kennis van pathofysiologische mechanismen, metastaseringspatroon en prognose van de verschillende huidmaligniteiten • Weet welk aanvullend onderzoek bij welke maligniteit geïndiceerd is • Kan een systematische microscopische beschrijving en interpretatie geven van histologische coupes • Kan een (immuno)histologische beschrijving van een verslag en de conclusie ervan goed interpreteren *Professionaliteit* • Levert patiëntenzorg op ethische en integere, betrokken wijze • Is zich bewust van kwaliteiten en beperkingen van histopathologisch onderzoek <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd • Zelfstandig en onder coaching van een dermatopatholoog dienen een toereikend aantal coupes te zijn beschreven om de clino-pathologische correlatie te kunnen leren
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** Keuze uit: • Beschreven coupes • Om voor een toetsing van deze EPA in aanmerking te komen dient de aios op regelmatige basis aanwezig (tenzij verhinderd door een zwaarwegende reden) te zijn geweest bij pathologie besprekingen en klinische patiëntenbesprekingen • CAT's: de aios dient tenminste driemaal gerefereerd te hebben over een casus waarbij dermatopathologische correlatie aan de orde is

	• KPB's: De EPA kan pas worden beoordeeld als in de vorm van KPB's regelmatig maar tenminste 5 maal deze activiteit is getoetst op de competenties medische kennis en professionaliteit, zoals: ✓ KPB Beschrijven en interpreteren histologische coupe en clinico-pathologische relatie bepalen ✓ KPB Communicatie en afstemming met de patholoog ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als: • Regelmatige aanwezigheid bij pathologie- en klinische patiëntbesprekingen • Tenminste 3 CAT's voldoende zijn uitgevoerd • Tenminste 5 KPB's voldoende zijn uitgevoerd
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	De dermatopathologische correlatie wordt tussentijds beoordeeld na de stage pathologie. Geschat wordt dat de dermatopathologische correlatie na drie jaar opleiding kan worden afgetekend.

4. Begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte en/of oncologisch probleem	
Specificaties en beperkingen	Bij deze activiteit gaat het om behandeling en begeleiding van patiënten met een chronisch dermatologisch probleem, zoals: - Chronisch inflammatoire dermatosen met bijbehorende systemische therapie - Auto-immuun (blaar)ziekten - Transplantatiepatiënten met cutane maligniteiten - Ulcera - Genodermatosen Het betreft ook de begeleiding van patiënten die een (mogelijk) kwaadaardige ziekte van de huid hebben. Hierbij ligt de focus met name op begeleiding, preventiebeleid met het oog op exacerbaties en tijdig signaleren van psychosociale problematiek.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Maatschappelijk handelen**	*Medisch handelen (incl. vaardigheden)* • Heeft kennis van de fysiologie, pathologie en therapie van de betreffende onderdelen • Heeft kennis van medicatie, indicaties en bijwerkingen • Kan een klacht, hulpvraag of verwijzing naar behoren exploreren en interpreteren. • Is in staat risicopatiënten te identificeren • Kan een behandelplan opstellen en uitvoeren, rekening houdend met zaken zoals leeftijd en gezondheidstoestand van de patiënt, individuele wensen, kostenaspecten en geldende normen en richtlijnen binnen de beroepsgroep • Bepaalt of en hoe vaak follow up nodig is, rekening houdend met de geldende richtlijnen • Kan chronische patiënten begeleiden gedurende de verschillende fasen van de ziekte • Kan adequaat inspelen op exacerbaties dan wel remissie perioden waarbij belang van patiënt in oogschouw wordt gehouden • Is op de hoogte van preventieve maatregelen en kan het belang hiervan met patiënt bespreken • Herkent kwetsbaarheid, cognitieve problematiek, multimorbiditeit, functionele achteruitgang en past het niveau van uitleg/begeleiding op aan • Kent basisregels omtrent wilsbekwaamheid • Voert dermatologisch diagnostisch onderzoek, histologisch onderzoek, microbiologisch onderzoek en ander laboratoriumonderzoek adequaat uit • Schenkt tijdens een consult voldoende aandacht aan fysieke en cognitieve beperkingen bij de oudere patiënt en houdt hiermee tevens rekening bij het opstellen van een beleid (bijv. met betrekking tot zelfredzaamheid, geheugen, visus en/of gehoor) • Kan inschatten wanneer heteroanamnese (in ieder geval) noodzakelijk is en kan indien van toepassing een gesprek voeren met patiënt en naasten (3-gesprek) • Kan indien noodzakelijk weloverwogen van bestaande richtlijnen afwijken overlegt indien noodzakelijk met alle betrokkenen (patiënt, naasten, verwijzer, medebehandelaars) bij het opstellen van een behandelplan, voert de regie en draagt deze zo nodig over *Communicatie* • Bouwt effectieve behandelrelaties met patiënten op • Luistert goed en verkrijgt doelmatig relevante patiënteninformatie • Geeft adequaat uitleg en voorlichting aan patiënten en familie/naasten • Adviseert helder en duidelijk over risico factoren voor verschillende maligniteiten • Communiceert adequaat met verwijzers en andere medische beroepsbeoefenaren

	• Draagt zorg voor goede verslaglegging en berichtgeving over chronische huidziekten en/of over locatie van de tumor, dermato-oncologische voorgeschiedenis, uitslag van de histologie • Beheerst goede communicatieve vaardigheden • Coacht de patiënt in coping en naar zelfmanagement t.a.v. de aandoening • Toont goede beheersing in het voeren van slecht nieuwsgesprekken *Samenwerking* • Overlegt doelmatig met collegae, supervisoren en andere zorgverleners./Overlegt adequaat met supervisor • Verwijst adequaat • Levert effectief intercollegiaal consult • Draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg • Werkt adequaat en effectief samen met huisarts en andere zorgverleners • Participeert en heeft een actieve inbreng in multidisciplinaire oncologische werkgroepen *Organisatie & leiderschap* • Besteedt de beschikbare middelen voor de patiëntenzorg verantwoord • Kan bij gelijkblijvende effectiviteit, kosten laten meewegen in het maken van beleid *Maatschappelijk handelen* • Geeft adviezen t.a.v. preventie van chronische huidziekten en/of dermato-oncologie <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** Keuze uit: • Regelmatige aanwezigheid bij multidisciplinaire (oncologie)besprekingen • Patiënt voordrachten • KPB's (regelmatig maar tenminste 5 maal deze activiteit is getoetst op de competenties medische kennis en professionaliteit): ✓ KPB Diagnostiek en behandelplan chronische aandoening ✓ KPB Voorlichting aan patiënt e.a. betrokkenen chronische/oncologische aandoening ✓ KPB Coachingsgesprek met patiënt chronische/oncologische aandoening ✓ KPB Slecht nieuws gesprek ✓ KPB Multidisciplinair overleg/nabespreking • 360 feedback • Stagebeoordelingsgesprekken ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als: • Tenminste 5 KPB's voldoende zijn uitgevoerd
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	In principe moet een aios na uiterlijk 4 jaar deze chronische dermatologische patiënt zelfstandig kunnen beoordelen en begeleiden.

5. Uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg

Specificaties en beperkingen	Bij deze activiteit gaat het om het uitvoeren van mono- en/of multidisciplinaire consulten en overleggen in de kliniek of in het kader van ketenzorg. De aios als consulent is in staat om de intercollegiale consultvraag adequaat te interpreteren – zo nodig om verheldering te vragen - te prioriteren, te vertalen in het werkplan en te beantwoorden. 'Voorwaardelijk' is hierbij dat de aios als consulent in staat is om interprofessioneel te communiceren en samen te werken.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Professionaliteit**	*Medisch handelen (incl. vaardigheden)* • Is in staat routinematig eenvoudige consultvragen te beantwoorden c.q. behandelen • Integreert kennis van andere specialismen in zijn/haar consult *Communicatie* • Coördineert overleg tussen andere behandelaars, patiënt, diens begeleiders en eventueel consulent • Zorgt voor een adequate statusvoering en consultaanvragen • Is in staat om de eigen standpunten met argumenten te verduidelijken en tegenover patiënten, supervisor respectievelijk consultvrager te verantwoorden • Zorgt voor tijdige, bondige berichtgeving naar andere zorgverleners • Zorgt voor effectieve en veilige overdracht naar consultvrager • Laat zien in staat te zijn om zijn/haar oordeel op te schorten bij intercollegiaal overleg • Communiceert proactief met consultvrager om zorg continuïteit te borgen • Voert een adequaat ontslagbeleid en zorgt voor snelle en adequate berichtgeving aan huisarts en wijkzorg • Levert in MDO's een actieve bijdrage aan de discussies en besluiten over de behandeling van patiënten • Toont in MDO's respect voor meningen van anderen, toont deze te overwegen en te accepteren en brengt eigen meningen in *Samenwerking* • Werkt samen met en neemt adviezen van verpleging, paramedisch personeel en supervisor resp. consulent(en) op in het eigen diagnostisch en therapeutisch handelen • Faciliteert de consulenten tijdens het uitvoeren van de consulten en zorgt voor een goede uitwerking van de adviezen • Onderhandelt op respectvolle wijze over medisch beleid, procedures en afspraken • Is in staat consultvrager te betrekken in het opstellen van een zorgplan • Toont begrip van de rollen en verantwoordelijkheden van teamleden en maakt hiervan effectief gebruik • Werkt adequaat en effectief samen met vertegenwoordigers van de eerste lijn, bijv. de huisarts, bij ontslag uit het ziekenhuis *Organisatie & leiderschap* • Is in staat zijn/haar eigen taken te formuleren en af te bakenen en hiernaar te handelen • Kan benoemen welke verantwoordelijkheid hij/zij heeft – als hoofdbehandelaar, medebehandelaar of consulent en handelt hiernaar in de dagelijkse praktijk • Zorgt voor planning en tijdige uitvoering van de aangevraagde consulten. • Is op de hoogte van de bedrijfsvoering binnen het ziekenhuis en de logistieke organisatie van de ketenzorg • Bereidt op adequate wijze (multidisciplinaire)besprekingen en (papieren) visites voor • Organiseert het visite lopen op efficiënte wijze *Professionaliteit* • Kent de grenzen van de eigen competenties en vraagt tijdig hulp • Reflecteert op het eigen handelen

	• Herkent affect en emoties in intercollegiaal overleg <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** keuze uit: • Leerlijn, stage beoordelingen • KPB's: ✓ (Dagelijkse) consultbespreking en statusvoering ✓ Consult ingevuld door consultvrager ✓ Brief ✓ Voorzitten MDO • 360-gr feedback samenwerking (verpleging en consultvragers) • Casuïstiekbespreking consultvraag ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set).
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	In het algemeen worden consulten op andere afdelingen uitgevoerd als de aios de dermatologie relatief goed beheerst. In het algemeen na behalen op niveau 4 van de EPA's: 1. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem 2. Het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem

6. Uitvoeren dermatochirurgische verrichtingen

Specificaties en beperkingen	Deze EPA omvat invasieve basis dermatochirurgische, inclusief kleine verrichtingen op de polikliniek. Het betreft het uitvoeren van kleine verrichtingen op de poli, zoals het uitvoeren van een stansbiopt, hechten, cryotherapie, elektrocoagulatie, curettage en intralesionaal injecteren. Bij basis dermatochirurgische ingrepen gaat het veelal om indicatiestelling en ingrepen ten aanzien van benigne en oncologische aandoeningen (bijvoorbeeld, naevi, NMSC en melanomen etc.) De aios stelt de indicatie voor de chirurgische ingreep, bereidt de ingreep voor, voert deze en de nabehandeling uit. ***Beperking:*** Deze EPA richt zich voornamelijk op het uitvoeren van de chirurgische ingrepen. Indicatiestelling, diagnostiek, behandelplan opstellen etc. wordt met name beoordeeld in andere EPA's en thema's.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en gedrag om dit thema uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Maatschappelijk handelen** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Professionaliteit**	<u>Voor alle dermatochirurgische verrichtingen:</u> *Medisch handelen (kennis)* • Heeft kennis van de verschillende ingrepen en relevante literatuur en richtlijnen • Heeft kennis van anatomische structuren die tijdens de procedure aan bod komen • Heeft kennis van mogelijke bijwerkingen en complicaties van de uitgevoerde ingreep *Communicatie* • Geeft adequaat uitleg (omtrent procedures) aan patiënten en waar van toepassing familieleden • Adviseert adequaat omtrent preventieve maatregelen (indien van toepassing) • Geeft adequate voorlichting omtrent duur tot eventuele uitslag van (kleine) ingrepen en consequenties voor beleid • Bespreekt mogelijke complicaties en risico's van de ingrepen op duidelijke wijze met de patiënt • Communiceert helder en duidelijk met assistentes, verpleegkundigen en patiënten • Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae *Samenwerking* • Werkt voor uitvoering van procedure goed en nauwgezet samen met assistentes, verpleegkundigen, collegae en andere betrokkenen *Maatschappelijk handelen* • Handelt complicaties en/of (bijna) incidenten op adequate wijze af • Werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid en kwaliteit *Organisatie en leiderschap* • Organiseert de voorbereiding en uitvoering van ingrepen op correcte wijze • Registreert de juiste zorgactiviteit *Professionaliteit* • Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze • Reflecteert op eigen handelen • Is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

	• Neemt verantwoordelijkheid voor en legt verantwoording af over het eigen professioneel handelen inclusief (bijna)incidenten <u>Aanvullend: specifiek voor kleine ingrepen op de poli</u> *Medisch handelen (vaardigheden)* • Kan beoordelen welke ingreep op de poli geïndiceerd is wat een juiste locatie van behandeling/diagnostiek (lesionaal, perilesionaal) is • Past cryotherapie correct toe • Voert een stansbiopt correct uit • Hecht een wond op de juiste wijze • Voert elektrocoagulatie correct uit • Voert curettage correct uit • Voert intralesionaal injectie correct uit <u>Aanvullend: specifiek voor basis dermatochirurgische ingrepen</u> *Medisch handelen (vaardigheden)* • Kan afwijking en excisie correct aftekenen • Kan reconstructie indien van toepassing correct aftekenen • Hanteert de correcte marges met betrekking tot het type tumor • Kan therapeutische marge melanoom volgens richtlijn correct aftekenen • Hanteert de timeout-procedure nauwkeurig voorafgaand aan de operatie • Bewaakt steriliteit • Voorkomt of beperkt onbedoelde zorggerelateerde schade aan de patiënt na een incident en reageert actief op directe risicovolle situaties voor patiënten en anderen die hiervan slachtoffer zijn • Gebruikt instrumentarium correct • Voert lokale anesthesie correct volgens protocol uit • Voert field block anesthesie correct volgens protocol uit • Voert de gehele excisie correct uit • Beheerst hechttechnieken: subcutaan, intracutaan, transcutaan • Beheerst elektrocoagulatie techniek *Communicatie* • Neemt leiding en communiceert helder en duidelijk in het correct doorlopen van de timeout-procedure *Samenwerking* • Werkt adequaat en effectief samen met de assistentie op de kamer • Werkt afhankelijk van de situatie op adequate wijze samen met de plastisch chirurg, keel-, neus- en oorarts, oogarts, oncologisch chirurg, radiotherapeut en andere specialisten • Verwijst indien nodig op adequate wijze naar (para)medische collegae en is op de hoogte van hun expertise *Organisatie & leiderschap* • Toont leiderschap in de uitvoering van de ingreep, geeft bijv. Heldere instructies • Maakt melding van en rapporteert (bijna) incidenten, zowel die met als zonder onbedoelde schade tot gevolg, binnen de instelling en in dossier • Houdt een complicatieregister bij en draagt zorg voor periodieke complicatiebesprekingen <u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd

<table>
<tr><td>Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren</td><td colspan="2">Specifieke toetsinstrumenten: keuze uit:
• Specifieke KPB’s (praktijkobservatie):
☐ Communicatie en uitleg aan patiënt omtrent procedure
☐ Geruststelling patiënt tijdens en voorafgaand aan procedure (indien van toepassing)
☐ Doorlopen timeout-procedure
<u>Kleine verrichtingen:</u>
• OSATS per verrichting min. 1x:
☐ Uitvoeren cryotherapie
☐ Uitvoeren stansbiopt
☐ Hechten wond na stans biopsie (indien van toepassing)
☐ Uitvoeren elektrocoagulatie
☐ Inspuiten intralesionaal
<u>Dermatochirurgische basis ingrepen (zie eindtermen)</u>
• OSATS (voorbeelden):
☐ Uitvoeren lokale anesthesie
☐ Uitvoeren field block anesthesie
☐ Curettage
☐ Fusiforme excisies (benigne/malgine) romp/extremiteit
☐ Fusiforme excisies (benigne/malgine) gelaat
☐ Deroofing
☐ Vrije transplantaten: full thickness graft
☐ Plastieken (simpel)
• CAT

Bekwaamverklaring:
Opleidingsgroep geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af aan het einde van de stage op basis van gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als alle hieronder genoemde eindtermen op het hieronder aangegeven EPA-supervisieniveau zijn behaald.</td></tr>
<tr><td rowspan="17">Eindtermen</td><td>Lokale anesthesie, field block anesthesie en Oberst anesthesie</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Shave-excisies</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Elektrocoagulatie</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Curettage</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Fusiforme excisies romp/extremiteiten en gelaat</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Hiertoe behoren ook (kleine) fusiforme excisies op handruggen, voetruggen, tenen en vingers die primair te sluiten zijn (bv i.h.k.v. diagnostische excisie)</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Gemodificeerde ellipsexcisies</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>o.a. M-plastiek, AT-plastiek, kleine verschuivingen met Burrow-driekhoekjes, dogearcorrecties</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Ronde excisies met sluiting middels een tabakszaknaad</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Re-excisies melanoom tot en met stadium IA</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Full-thickness graft</td><td>Niveau 4</td></tr>
<tr><td>Punch grafts</td><td>Niveau 3</td></tr>
<tr><td>Deroofings</td><td>Niveau 2</td></tr>
<tr><td>Zenuwblokkades anders dan de Oberst</td><td>Niveau 2</td></tr>
<tr><td>Tumescentie anesthesie</td><td>Niveau 2</td></tr>
<tr><td>Alle overige vormen van plastieken; zowel schuif- als rotatieplastieken</td><td>Niveau 2</td></tr>
</table>

Geschatte fase van de opleiding/stage waarop EPA-niveau 4 moet worden bereikt	Tijdens opleiding, afhankelijk van wanneer stages plaatsvinden

7. Uitvoeren flebologische verrichtingen

Specificaties en beperkingen	Deze EPA omvat flebologische verrichtingen. Het gaat het om uitvoeren van behandelingen op dat gebied, te weten echo-schuim sclerose, ambulante flebectomie volgens Muller en vloeistof sclerocompressie therapie. ***Beperking:*** Deze EPA richt zich voornamelijk op het uitvoeren van de flebologische ingrepen. Indicatiestelling, diagnostiek, behandelplan opstellen etc. wordt met name beoordeeld in andere EPA's en thema's.
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en gedrag om dit thema uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Medisch handelen** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Maatschappelijk handelen** ☑ **Organisatie & leiderschap** ☑ **Professionaliteit**	<u>Voor alle flebologische verrichtingen:</u> *Medisch handelen (kennis)* • Heeft kennis van de verschillende ingrepen en relevante literatuur en richtlijnen • Heeft kennis van anatomische structuren die tijdens de procedure aan bod komen • Heeft kennis van mogelijke bijwerkingen en complicaties van de uitgevoerde ingreep *Medisch handelen (vaardigheden)* • Kan technisch onderzoek van het vaatstelsel(duplexonderzoek) verrichten en interpreteren • Kan het ulcus cruris d.m.v. ambulante technieken (wondbedekkers en compressietherapie) en niet-ambulante technieken conform de eindtermen zoals hieronder beschreven Kan (endovasculaire) flebologische behandelingen uitvoeren conform de eindtemren zoals hieronder beschreven *Communicatie* • Geeft adequaat uitleg (omtrent procedures) aan patiënten en waar van toepassing familieleden • Adviseert adequaat omtrent preventieve maatregelen (indien van toepassing) • Geeft adequate voorlichting omtrent duur tot eventuele uitslag van (kleine) ingrepen en consequenties voor beleid • Bespreekt mogelijke complicaties en risico's van de ingrepen op duidelijke wijze met de patiënt • Communiceert helder en duidelijk met assistentes, verpleegkundigen en patiënten • Voert op adequate wijze overleg met supervisoren en collegae *Samenwerking* • Werkt voor uitvoering van procedure goed en nauwgezet samen met assistentes, verpleegkundigen, collegae en andere betrokkenen *Maatschappelijk handelen* • Handelt complicaties en/of (bijna) incidenten op adequate wijze af • Werkt, waar van toepassing, mee aan protocollen en systemen ter verbetering van de patiëntveiligheid en kwaliteit *Organisatie en leiderschap* • Organiseert de voorbereiding en uitvoering van ingrepen op correcte wijze • Registreert de juiste zorgactiviteit *Professionaliteit* • Levert patiëntenzorg op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze • Reflecteert op eigen handelen • Is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen • Neemt verantwoordelijkheid voor en legt verantwoording af over het eigen professioneel handelen inclusief (bijna)incidenten

	<u>Cursussen en andere voorwaardelijkheden:</u> • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** keuze uit: • Kennistoets: Mondelinge toetsing • Specifieke KPB's (praktijkobservatie): ☐ Communicatie en uitleg aan patiënt omtrent procedure ☐ Geruststelling patiënt tijdens en voorafgaand aan procedure (indien van toepassing) ☐ Doorlopen timeout-procedure <u>Flebologie:</u> • OSATS: ☐ Correct vasthouden transducer ☐ Correcte instellingen echoapparaat ☐ Uitvoeren Duplexonderzoek ☐ Uitvoeren locale anesthesie ☐ Uitvoeren endoveneuze ingreep of ambulante flebectomie volgens Muller • CAT ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/ stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af • aan het einde van de stage op basis van gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set) en als • alle hieronder genoemde eindtermen op het aangegeven EPA-supervisieniveau zijn behaald
Eindtermen	

Duplex oppervlakkig systeem	Niveau 4
Inclusief *oriënterend* duplexonderzoek van het diepe systeem	Niveau 4
Interpreteren van enkel/arm-index	Niveau 4
Duplex diep systeem (abdominaal, VFC, VF, VFP en VPOP, vv gastocn.)	Niveau 2*
Uitvoeren van een enkel/arm-index	Niveau 3*
Uitvoeren van een teendrukmeting	Niveau 3*
Scleroseren met liquid	Niveau 2**
Echo-geleid schuimscleroseren	Niveau 2**
Ambulantie flebectomie volgens Muller	Niveau 3***
Endoveneuze behandeling (bv EVLT, RFA)	Niveau 3***
Ambulante compressietherapie aanbrengen	Niveau 2
Punch grafting	Niveau 3
* o.a. COCOM Flebologie instructie	
** Eén van deze minimaal niveau 3	
*** Eén van deze minimaal niveau 4	

Geschatte fase van de opleiding/stage waarop juiste EPA-niveau 4 moet worden bereikt	Tijdens opleiding, afhankelijk wanneer flebologie stage plaatsvindt.

8. Presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap

Specificaties en beperkingen	Aanvullend op werk van de aios rondom patiëntenzorg wordt ook een beroep gedaan op onderwijs- en wetenschappelijke vaardigheden om een bijdrage te leveren aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van het vakgebied, en om kennis over te brengen op collegae en (co-) assistenten. Bij deze activiteit gaat het om het voorbereiden en uitvoeren van presentaties in het kader van onderwijs (aan co-assistenten, verpleging of anderen) en wetenschap en het begeleiden van co-assistenten
Vereiste Kennis, Vaardigheden, houding en Gedrag om deze EPA uit te voeren. **Beschreven vanuit de voor deze EPA meest relevante competenties:** ☑ **Communicatie** ☑ **Samenwerking** ☑ **Kennis & wetenschap** ☑ **Maatschappelijk handelen** ☑ **Professionaliteit**	*Communicatie* • Verzorgt onderwijs aan geneeskunde studenten, coassistenten en aios • Draagt effectief en efficiënt kennis en vaardigheden over aan coassistenten, verpleegkundigen, collegae en andere zorgmedewerkers • Kan op heldere, duidelijke en begrijpelijke wijze (boodschappen) voordragen en presenteren • Toont in presentaties en voordrachten aan boven de inhoud van de stof te staan • Sluit met de presentatie aan bij het niveau van het publiek • Kan de groep meenemen in zijn/haar verhaal / studiestof • Geeft op een didactisch verantwoorde wijze concrete feedback conform de feedbackregels • Beheerst verschillende gesprekstechnieken: aanmoedigend, sturend, corrigerend, gezamenlijke besluitvorming *Samenwerking* • Betrekt andere inhoudsdeskundigen en belanghebbenden bij de voorbereiding van de presentatie • Vergadert effectief over onderwijs en onderwijsopzet • Begeleidt, coacht en superviseert coassistenten (anamnese, lichamelijk onderzoek, beleid, verslaglegging, correspondentie etc.) op prettige en effectieve wijze • Overlegt adequaat en tijdig met supervisor *Kennis en wetenschap* • Kan een les voorbereiden voor geneeskundestudenten, coassistenten en aios • Toont beheersing van kennis en vaardigheid in presentatietechnieken • Toont beheersing van presentatielijn: overzichtelijke slides, onderbouwend, timemanagement • Toont zich kritisch bij het (wetenschappelijk) uitdiepen van een klinisch probleem of een wetenschappelijke studie en/of artikelen, door hierover positieve en negatieve elementen en verbeterpunten te benoemen • Hanteert een systematische werkwijze bij het nalopen van een klinisch probleem of uitdiepen van wetenschappelijke studies / artikelen • Toont in CAT's en andere wetenschappelijke activiteiten aan 'boven de stof' te staan *Maatschappelijk handelen* • Levert door onderwijs- en wetenschapsactiviteiten een bijdrage aan bevordering van de gezondheid van patiënten en de gemeenschap als geheel *Professionaliteit* • Heeft bij coassistenten zicht op de bekwaamheid in een bepaalde taak en het benodigde supervisieniveau • Begeleidt en coacht op ethische, integere, betrokken en oprechte wijze • Reflecteert op eigen handelen • Is zich bewust van zijn/haar kwaliteiten en beperkingen

	Cursussen en andere voorwaardelijkheden: • De aios heeft het voor deze EPA relevante COCOM-onderwijs gevolgd
Informatiebronnen om de voortgang te evalueren en verantwoord summatief bekwaam te kunnen verklaren	**Specifieke toetsinstrumenten:** keuze uit: • KPB van geobserveerd onderwijsmoment • Documentatie van een lesopzet incl. bijbehorende lesmateriaal • Evaluatiegegevens van een uitgevoerde les • KPB Begeleiding coassistent • Actieve deelname aan (discipline overstijgende) besprekingen in vakgroep m.b.t. wetenschap • CAT's ***Bekwaamverklaring:*** Opleidingsgroep (opleider/stagehouder en betrokken supervisoren) geeft bekwaamheidsverklaring (niveau 4) af op basis van genoeg, gevarieerd en voldoende beoordeeld bewijsmateriaal (zie bovenstaande set).
Geschatte fase van de opleiding/stage waarop niveau 4 (zelfstandig met supervisie op afstand) moet worden bereikt	In het derde jaar van de opleiding

Bijlage 5. Gedetailleerde beschrijvingen twee mogelijke toetsinstrumenten en formulieren

OSATS (Objective Structured Assessment of Technical Skills): algemeen

Beoordelaar: _____ Datum: _____

aios: _____ Opleidingsjaar:_____

Verrichting:_____

Complexiteit: ☐ laag ☐ gemiddeld ☐ hoog

Zorg rondom de handeling en professioneel gedrag				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Onvoldoende informatie, hygiëne, risico-inventarisatie en/of onvoldoende respect, betrokkenheid en empathie				Goede informatie, hygiëne, risico-inventarisatie rondom ingreep, toont respect, betrokkenheid en empathie
Kennis van anatomie (indien van toepassing)				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Onvoldoende kennis				Goede kennis
Toediening anaesthesie (indien van toepassing)				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Verdoofd zonder waarschuwing patiënt, spuit snel of injecteert opnieuw vanuit onverdoofd gebied				Waarschuwt de patiënt vóór de injectie, spuit langzaam intradermaal, gaat verder vanuit reeds verdoofd gebied
Weefselgevoel				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Gebruikt frequent of onnodige kracht veroorzaakt of schade door onjuist gebruik instrumenten				Consistente zorgvuldige behandeling weefsel met minimale weefselschade
Hanteren van instrumenten				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Maakt herhaaldelijk onzekere en/of onhandige bewegingen				Vloeiende bewegingen, kundig
Voortgang handeling				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Stopt frequent met de handeling, vraagt vaak om instructie				Duidelijke planning van de handeling, moeiteloos van de ene stap naar de volgende

Goede punten naar aanleiding van het gesprek				
1				
2				
Te verbeteren punten naar aanleiding van het gesprek				
1				
2				
Tevredenheid beoordelaar met OSATS				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Tevredenheid aios met OSATS				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Handtekening beoordelaar			Handtekening aios	

Feedback op: CAT, presentatie, referaat

Naam aios: Datum:

Naam beoordelaar:

Huidige duur van de opleiding

I				II				III				IV				V			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

Titel / Onderwerp:		**Beneden verwacht niveau**	**Verwacht niveau**	**Boven verwacht niveau**
Gegevens	Introductie en achtergrond	4 5	6 7 8	**9 10**
	Vraagstelling	4 5	6 7 8	**9 10**
	Methode en Analyse	4 5	6 7 8	**9 10**
	Resultaten	4 5	6 7 8	**9 10**
	Discussie	4 5	6 7 8	**9 10**
Verslag doen	Correct gebruik terminologie	4 5	6 7 8	**9 10**
	Adequaat formuleren	4 5	6 7 8	**9 10**
Presenteren	Mondeling presenteren	4 5	6 7 8	**9 10**
	Gebruik dia's	4 5	6 7 8	**9 10**
Globale indruk presentatie als geheel		**4 5**	**6 7 8**	**9 10**

Specifieke observaties van positieve aspecten:
Specifieke observaties van aspecten die verbeterd kunnen worden:
Adviezen en afspraken:

Paraaf aios voor gezien: Paraaf Beoordelaar:

Bijlage 6: Overzicht COCOM-onderwijs

Inhoud centraal cursorisch onderwijs

Het Concilium Dermatologicum et Venereologicum is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het landelijk onderwijs en kan richtlijnen geven voor het regionale onderwijs. De uitvoering van het centraal cursorisch onderwijs met de kwaliteitscontrole zijn gedelegeerd aan de COCOM (Cursorisch Onderwijs COMmissie).

Hieronder is het inhoudelijke overzicht van het COCOM-onderwijs vanaf 2027 weergegeven. Het meest actuele en volledige programma, inclusief data en exacte locaties, wordt ieder jaar beschikbaar gesteld aan de aios. Met ingang van 2027 worden alle COCOM-cursussen door dezelfde onderwijsorganisatie, Boerhaave Nascholing Leiden, georganiseerd.

Frequentie	Cursus	Vorm	Duur	Thema
Aios 1e jaar				
Doorlopend beschikbaar	COCOM A	Online via de DLO	Dagdeel in eigen tijd	Basiscursus microscopische diagnostiek
Jaarlijks	COCOM B	Fysieke onderwijsdag	Dag	Basiscursus systematische diagnostiek
Jaarlijks	COCOM C	Fysieke onderwijsdag	Dag	Basiscursus huidbiologie
Jaarlijks	COCOM D	Fysieke onderwijsdag	Dag	Basiscursus dermatochirugie
Aios jaar 1-3				
Carrousel van cursussen dat gedurende 3 jaar wordt doorlopen	COCOM 1	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Eczeem en lichttherapie
			Dag 2	Fotodermatologie en allergologie
	COCOM 2	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Venerologie en genitale problematiek
			Dag 2	Infectieziekten
	COCOM 3	Fysieke onderwijsdag	Dag	Kinderdermatologie
	COCOM 4	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Naevi en dermato-oncologie
			Dag 2	Zeldzame tumoren en lymfomen
	COCOM 5	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Blaarziekten
			Dag 2	Urticaria, erythemen, pruritus
	COCOM 6	Fysieke onderwijsdag	Dag	Adnexen en psychodermatologie
	COCOM 7	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Flebologie basis
			Dag 2	Psoriasis en hidradenitis
	COCOM 8	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Interne ziekten
			Dag 2	Pigmentproblematiek
	COCOM 9	Online via Teams	Dag 1	Dermatopathologie: inflammatoire huidafwijkingen
			Dag 2	Dermatopathologie: neoplastische huidafwijkingen
Aios jaar 4-5				
1 keer per 2 jaar	COCOM 10	Fysieke onderwijsdag	Dag	Follow the leader
1 keer per 2 jaar	COCOM 11	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Dermatochirurgie: gevorderdencursus
			Dag 2	Dermatochirurgie: gevorderdencursus

1 keer per 2 jaar	COCOM 12	Fysieke onderwijsdag	Dag 1	Laser en cosmetische dermatologie
			Dag 2	Flebologie en lymfologie: gevorderdencursus

De volgende criteria zijn gehanteerd om te bepalen of onderwerpen of gedeelten ervan als landelijk centraal cursorisch onderwijs aangeboden worden dan wel regionaal.

- Schaarste aan voor het onderwerp benodigde docenten en/of middelen
- Het aantal aios dermatologie is binnen één cluster te klein om efficiënt regionaal discipline gebonden cursorisch onderwijs te geven; het pakket discipline gebonden cursorisch onderwijs wordt derhalve landelijk aangeboden
- Efficiëntie bij arbeidsintensieve/financieel belastende onderwerpen
- Bijeenbrengen aios uit verschillende clusters geeft goede gelegenheid tot discussie over lokale gebruiken en inzicht in het “er is meer dan één weg” principe
- Bijeenbrengen aios uit verschillende regio’s met een eigen couleur locale
- Tijdsaspect/niet gestoord kunnen worden; dit is vooral van belang bij het behandelen van door aios als ingewikkeld beschouwde materie
- Het bevorderen van de onderlinge banden van de Nederlandse dermatologen in spe

Verder zijn de onderwerpen zo gekozen dat zij goed herkenbaar aansluiten op de opleidingseenheden en daarbij een tour de horizon vormen.

Inhoud regionaal cursorisch onderwijs

De inhoud van het regionaal cursorisch onderwijs heeft een sterke lokale kleur. Dit wordt niet vanuit de NVDV vastgesteld. In de praktijk zal het, in meeste gevallen, aanvullend zijn op het landelijke cursorisch onderwijs. Verder zullen veelal niet medische competenties en actuele thema’s aan bod komen.

Bijlage 7. Overzicht actuele thema's in opleiding Dermatologie en Venerologie

Onderstaande tabel geeft verwijzingen naar websites met informatie, leermiddelen en/of opleidingsactiviteiten die ingezet zouden kunnen worden voor het opdoen van kennis en vaardigheid ten aanzien van actuele thema's. Daarnaast is 'basisgedrag' ten aanzien van de thema's verwerkt in de EPA's (zie bijlage 4).

Thema	Suggesties voor websites met mogelijk in te zetten leermiddelen en/of opleidingsactiviteiten
Kwetsbare ouderen	• Voorbeeld van een online course: http://e-infuse.com/ • Nascholingsagenda GAIA - Verenso • https://richtlijnendatabase.nl/richtlijn/comprehensive_geriatric_assessment_cga
Doelmatigheid	• https://demedischspecialist.nl/medische-vervolgopleidingen/actuele-themas/canbetter-themas • www.bewustzijnsproject.nl
Patiëntveiligheid	• CanBetter thema's | Federatie Medisch Specialisten (demedischspecialist.nl) • https://www.vmszorg.nl/praktijkvoorbeelden-en-tools/campagnemateriaal-werk-veilig-zorg/
Medisch leiderschap	• https://demedischspecialist.nl/medische-vervolgopleidingen/actuele-themas/canbetter-themas • http://platformmedischleiderschap.nl/
Samen beslissen	• https://demedischspecialist.nl/medische-vervolgopleidingen/actuele-themas/samen-beslissen • http://www.begineengoedgesprek.nl/ • http://3goedevragen.nl/ • http://consultkaart.nl/ • https://www.demedischspecialist.nl/onderwerp/verstandige-keuzes
Innovatie en e-health	• Opleiden en ontwikkelen | Federatie Medisch Specialisten (demedischspecialist.nl)
Duurzaamheid	• Green Deal Duurzame Zorg • E-learnings van de Federatie Medisch Specialisten; De Groene OK/Het Groene Ziekenhuis • E-learning van de NVDV; De Groene Dermatoloog

Bijlage 8. Overzicht inhoud (E-)portfolio

Het portfolio bestaat minimaal uit de volgende onderdelen:

1. Persoonsgegevens.
2. Overzicht uitgewerkte EPA's en thema's: in dit gedeelte worden EPA's en thema's beschreven met de daarbij behorende beoordelingen en verrichtingen. Dit vormt het referentiekader voor de opleiding.
3. Bewijzen: in dit onderdeel wordt materiaal verzameld waarmee de EPA en thema-ontwikkelingen kunnen worden aangetoond. Het gaat dan om: beoordelingen (stagebeoordelingen, KPB's, OSAT's, multi-source feedback, resultaten van kennistoetsen, beoordelingen van presentaties en CAT's). In de EPA-beschrijving staat aangegeven welke instrumenten als bewijs kunnen worden verzameld bij welke EPA('s).
4. Reflectie: ter voorbereiding op de voortgangsgesprekken, schrijft de aios een reflectieverslag en/of sterkte/zwakte analyse. In dit verslag worden de volgende vragen beantwoord:
    - Wat wilde ik de afgelopen periode bereiken?
    - Welke activiteiten heb ik verricht de afgelopen periode?
    - Welke keuzes heb ik gemaakt?
    - Wat ging goed en wat ging minder goed?
    - Wat waren bijzondere ervaringen?
    - Hoe scoor ik op de zeven competentiegebieden en waar blijkt dat uit?
    - Wat zijn leer- en verbeterpunten voor de komende periode?
    - In welke richting wil ik me verder ontwikkelen en op welke manier kan ik dat bereiken?
5. Voortgang: in dit onderdeel worden verslagen van voortgangs- en beoordelingsgesprekken opgenomen. De aios maakt zelf (korte) verslagen van deze gesprekken, met de gemaakte afspraken daarin, en laat deze verslagen ondertekenen door de opleider. De afspraken en besproken aandachtspunten voor een volgende stage zullen leiden tot een aanpassing van het persoonlijk ontwikkelingsplan. Bij ieder voortgangsgesprek wordt een totaaloverzicht van de ontwikkeling van de aios gemaakt: op welk niveau (zie hierboven) functioneert de aios voor de verschillende EPA's en thema's en hoe gaat het met de verwerving van de verschillende competenties?
6. Individueel opleidingsplan (IOP): het IOP is een dynamisch document en zal regelmatig worden aangepast. In het IOP worden de leerdoelen, geplande activiteiten en toetsing beschreven. Voor de langere termijn gebeurt dit globaal en voor de kortere termijn concreet.
7. Bekwaamverklaringen op EPA's
8. Certificaten van deelname aan cursorisch onderwijs en registratie van andere verplichte opleidingsactiviteiten
9. Overdrachtsdocumenten die horen bij de wisseling van de ene naar de andere opleidingsinstelling.

Bijlage 9. Beschrijving bemiddeling- en geschilprocedure

Indien een aios het niet eens is met een besluit van de opleider over de opleiding kan tegen dit besluit een geschil aanhangig gemaakt worden conform de regelgeving van CGS en RGS (Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de KNMG en Reglement van Orde Geschillencommissie artikel 43/44).

Bij conflicten tussen opleider en arts in opleiding tot specialist (aios) kunnen zij zich wenden tot de landelijke Geschillencommissie. De aios en opleider moeten echter eerst het betreffende conflict bij de COC van de opleidingsinstelling melden. De COC kan dan oordelen of de zaak bemiddelbaar is of niet. Als deze bemiddelbaar is, dan kan de COC zelf bemiddelen, maar de commissie kan deze taak ook uitbesteden. Zonder voorafgaande beoordeling door een COC is het geschil niet-ontvankelijk voor een geschillenprocedure bij de landelijke Geschillencommissie.

Nadere informatie over de geschillenprocedure:

https://www.knmg.nl/ik-ben-arts/rgs/mijnrgs/bezwaar-en-geschil/geschillencommissie-1

Nadere informatie over bemiddeling door de COC:

https://demedischspecialist.nl/sites/default/files/2022-03/Brochure_rol_centrale_opleidingscommissie.pdf

Bijlage 10. Beschrijving procedure geïntensiveerd begeleidingstraject (GBT) binnen de opleiding

Wanneer stagnatie in de groei van de aios tijdig wordt gesignaleerd en besproken met de aios is het vaak mogelijk om de aios met extra ondersteuning/hulp weer op de goede lijn te krijgen. Indien de extra ondersteuning niet leidt tot het gewenste resultaat en de opleider twijfelt over de geschiktheid van de aios om de opleiding voort te zetten, kan de opleider besluiten om een geïntensiveerd begeleidingstraject te starten. Dit wordt gemeld bij de RGS volgens de daarvoor geldende procedure. Voor een geïntensiveerd begeleidingstraject is goede documentatie vereist. In het algemeen, maar zeker bij twijfel over het (on)voldoende functioneren van de aios is het essentieel dat mondelinge en schriftelijke feedback (bv in de vorm van KPB's en stagebeoordelingen) goed overeenkomen.

Het geïntensiveerd begeleidingstraject bestaat uit de volgende stappen:

1. **Op de hoogte stellen van de aios**	
Opleider stelt de aios tijdens het gesprek (voortgangsgesprek, geschiktheidsbeoordeling of eindbeoordeling) van het besluit tot een geïntensiveerd begeleidingstraject op de hoogte en wijst de aios op de geschillenprocedure. Advies om hierbij een 2e staflid aanwezig te laten zijn.	
2. Op de hoogte stellen van de RGS	
De opleider brengt de RGS schriftelijk op de hoogte (per brief).	
3. Aanpassen Individueel Opleidingsplan	
Bij een geïntensiveerd begeleidingstraject (minimaal 3 en maximaal 6 maanden) wordt het individuele opleidingsplan bijgesteld.	Het IOP bevat: - De doelen van en de voorwaarden waaronder een geïntensiveerd begeleidingstraject plaatsvindt; - De termijn; - En de wijze waarop ontwikkeling van de aios zal worden (her)beoordeeld.
4. Monitoren voortgang	
Er vindt tenminste één voortgangsgesprek plaats	Voortgangsgesprek tussen opleider en aios. Advies om hierbij een 2e staflid aanwezig te laten zijn. Schriftelijk verslag wordt door zowel aios als opleider ondertekend en door aios aan het portfolio toegevoegd. De opleider bewaart een kopie.
5. Afsluiting geïntensiveerd begeleidingstraject	
Een geïntensiveerd begeleidingstraject wordt afgesloten met een geschiktheidsbeoordeling.	Een schriftelijk verslag wordt gemaakt dat zowel door de opleiders als de aios wordt ondertekend. Dit wordt door de aios aan het portfolio toegevoegd en een kopie wordt door de opleider bewaard.
6. De uitkomst wordt aan de RGS gemeld	
De opleider en aios melden de uitkomst van het geïntensiveerd begeleidingstraject aan de RGS	
7. Indien verlenging opleiding melden aan RGS	
Het geïntensiveerd begeleidingstraject kan leiden tot een verlenging van de opleiding om opleidingsinhoudelijke redenen (bijvoorbeeld: de eerder verkregen korting op de opleidingsduur wordt ongedaan gemaakt)	De opleider ziet erop toe dat minstens drie maanden voor het oorspronkelijk beoogde einde van de opleiding de aios en de RGS daarvan bericht ontvangt.

Over het algemeen kan met een intensief begeleidingstraject “herstel” bij de aios optreden. Mocht het echter zo zijn dat ondanks alle begeleiding en coaching de aios persisteert in zijn/haar inadequate gedrag, dan kan de opleider besluiten om de opleiding te beëindigen. Ook dan dient uiteraard de RGS op de hoogte te worden gebracht, evenals de NVDV.

Bijlage 11. Richtlijnen en format voor het beschrijven van een verdiepingsthema: medisch inhoudelijk of maatschappelijk

Ander medisch inhoudelijke of maatschappelijk verdiepings-Thema: Titel:…… (verdiepingsthema, zelf uit de werken)
NB. In dit format beschrijft de aios samen met de opleider een verdiepings-thema dat niet is beschreven en waarvan beiden vinden dat dit past binnen de verdiepingsfase van de opleiding Dermatologie, bijvoorbeeld…. *De beschrijving voldoet aan de volgende eisen:* • *Het verdiepingsthema betreft activiteit(en) die niet alle beginnend dermatologen dienen te beheersen, m.a.w.: het is aanvullend op de set van 'basis -thema's.* • *Het thema betreft verdiepende activiteiten die vallen onder 'subspecialistisch (poli)klinisch diagnostisch en operatief/therapeutisch handelen' en die passen bij en voortbouwen op de thema's van de opleiding Dermatologie.* • *Voor thema-beschrijvingen die niet klinische (maatschappelijke) thema's betreffen, kan voor de beschrijving gebruik worden gemaakt van de 'RIO handreiking 'Individuele profilering en actuele thema's in de medische vervolgopleidingen' (www.medischevervolgopleidingen.nl). Zie ook bijlage 7 voor suggesties.* • *Betreft een deel van professionele werkzaamheden van de dermatoloog in een specifieke context, is zelfstandig uit te voeren, binnen een gestelde tijdsduur, leidt tot herkenbaar en meetbaar (proces – en eind-) resultaat van professioneel werken/handelen.* • *De thema-beschrijving draagt bij aan 'verdiepen/profileren' in een bepaald thema.* • *De leerdoelen (vereiste kennis, vaardigheden, houding en gedrag) beschrijven een 'hoger' functioneringsniveau dan de basis-thema's. Zie beschreven 'verdiepings-thema's'.*
Omschrijving: *[Omschrijf het verdiepingsthema.* *Specificeer hier welke activiteiten van de dermatoloog dit thema betreffen: wat doe je bij deze verdiepingsstage? In welke context?* *Geef evt. ook aan of er beperkingen zijn: wat betreft het niet?]*
Patiënten: *[Beschrijf hier eventueel welke patiënten(categorieën) het betreft.*
Leerdoelen: *[Beschrijf hier de leerdoelen voor de verdieping in termen van kennis, vaardigheden, houding/gedrag. Kijk daarbij naar competenties die voor dit verdiepingsthema van belang worden geacht.* *Cursussen en literatuur:* *[Benoem hier eventuele cursussen en literatuur die je gaat volgen om kennis op te doen voor het thema]*
Aan dit thema gerelateerde thema's en/of EPA's: *[check en benoem of er thema's en/of EPA's zijn die gerelateerd zijn aan deze verdieping en/of waarop deze verdieping voortbouwt.*
Te beoordelen vaardigheden/taken & competenties: *[geef hier aan welke specifieke vaardigheden/taken en/of competenties in dit verdiepingsthema beoordeeld gaan worden.*
In te zetten toetsings- en beoordelingsinstrumenten: *[Benoem hier de (toets)instrumenten/informatiebronnen waarmee je gaat aantonen dat je (delen van) het verdiepingsthema beheerst. Bijv. KPB, OSATS, Toets, een product dat je maakt, 360-graden beoordeling etc.]*

Bijlage 12. Deelnemers werkgroep revisie opleidingsplan Dermatologie en Venerologie

Deze modulaire update van het landelijk opleidingsplan Dermatologie en Venerologie is ontwikkeld in opdracht van het concilium van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV).

Deze update is tot stand gekomen door het werk van de 'Werkgroep modulaire update landelijk opleidingsplan' onder auspiciën van het concilium van de NVDV. De volgende personen waren betrokken:

Werkgroepleden
Marieke Reinders, opleider MUMC+
Sadhanna Badeloe, voormalig opleider LUMC
Roland Mommers, opleider Radboudumc
Jill de Wit, aios Erasmus MC
Eva Huis in 't Veld, aios Erasmus MC
Susannah Standing, beleidsadviseur Opleiding NVDV

De eindredactie werd gedaan door Roland Mommers, opleider Radboudumc / voormalig voorzitter van het concilium van de NVDV.